

DODELIJKE ONGEVALLLEN MET AMBULANCES

Versie: 22 maart 2012

Dit is een voorlopige inventarisatie van dodelijke ongevallen waar een ambulance of ander voertuig in medische dienst dan wel ambulancepersoneel bij betrokken is. Voornaamste bronnen zijn internet (historische locale en landelijke kranten en moderne on-linekranten) en de jaargangen van De Ambulance (en opvolgers) en de Ambulancekrant. Hier en daar kon dit aan de hand van archiefonderzoek worden aangevuld.

Bij deze ongevallen kan men onderscheid maken in vier groepen dodelijke slachtoffers:

1. Ambulancepersoneel
2. Patiënt(en)
3. Begeleider(s)
4. Tegenpartij

Combinaties zijn uiteraard mogelijk, in dat geval is het ongeval op verschillende plaatsen vermeld. Staat er geen bron opgegeven, dan komt het bericht meestal van internet (die ik speciaal heb opgeslagen).

De lijst is aangevuld met incidenten waar medisch personeel bij betrokken is:

5. Medisch personeel inzet gerelateerd
6. Medisch personeel niet inzet gerelateerd
7. Medisch personeel misschien inzet gerelateerd
8. Militair medisch personeel (in aparte lijst ondergebracht)
9. Personeel van reddingsmaatschappijen
10. Onduidelijke, incomplete meldingen
11. Overige vertragende of fatale problemen
12. Ongevallen met zwaar gewonden, mogelijk later overleden

Het overzicht is verder voorzien van enkele bijlagen die betrekking hebben over het overlijden van medisch personeel tijdens het uitoefenen van hun taak.

1. Herdenkingsplaquette Nederlandse Rode Kruis 1940-1945.
2. Herdenkingsplaquette 1940-1945 GG&GD Amsterdam.

De lijst zal nog niet compleet zijn. Zij die aanvullingen menen te hebben, worden verzocht contact op te nemen met:

Drs. Thijs Gras
Surinameplein 60-3
1058 GS AMSTERDAM

Tel   020.6166347
E-mail   t.gras@hetnet.nl

1. OVERLEDEN AMBULANCEPERSONEEL

Bedoeld zijn hier mensen werkzaam bij een ambulancedienst, ingeschakeld bij het reguliere ambulancevervoer, die onder diensttijd zijn overleden als gevolg van een ongeval of die dusdanig letsel hebben opgelopen dat zij later als gevolg daarvan zijn overleden. Omdat het aantal omgekomen ambulancehulpverleners gering is, is ervoor gekozen niet al te selectief te zijn. Er zijn enkele moeilijke situaties:

- Personeel dat in diensttijd op de post, tijdens oefeningen of onderwijs dan wel onderweg onwel wordt, bijvoorbeeld getroffen door een myocardinfarct of CVA.
- Personeel dat onderweg naar (of van) de post een ongeval krijgt, bijvoorbeeld in de piketdienst.
- Personeel dat dagen of weken later overlijdt.
- Personeel dat tijdens de bezetting/WO II is gefusilleerd of geliquideerd. Voorlopig zijn deze ondergebracht in de categorie 'medisch personeel'.
- Leden van organisaties als Luchtbeschermingsdienst, EHBO-vereniging of Rode Kruis (tijdens WO II of uitzendingen) zijn ondergebracht in de categorie 'medisch personeel', tenzij bekend is dat zij een ziekenauto hadden die ook voor regulier vervoer werd ingezet en personeel in samenhang met deze taak omgekomen is (vooralsnog zijn hier overigens geen voorbeelden van bekend).
- Militair medisch personeel (vooral tijdens de bezetting/WO II, maar ook tijdens de politionele acties of uitzendingen in NAVO-verband). Ook dit is ondergebracht bij de aparte categorie 'militair medisch personeel'.

1. **Eindhoven, 8 oktober 1949.** Een bedrijfsambulance van de Philipsfabrieken in Eindhoven rijdt door waarschijnlijk te vroeg geopende slagbomen het spoor over, terwijl de trein nog voorbij moet komen. Deze ramt de ambulance en sleurt haar een stuk mee. Chauffeur **H.C. Kuiten** en 24-jarige verpleegster L. Kubbinga raken beide zwaar gewond, voor het leven van Kuiten wordt gevreesd. De ambulance is geheel vernield. Na twee dagen overlijdt Kuiten in een ziekenhuis te Eindhoven, Kubbinga herstelt.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 10-10-1949 p. 1 en *Leidsch Dagblad* 10-10-1949 p. 1 en 6.
2. **Dirksland, 1 februari 1953.** Om hulp te verlenen bij de Watersnoodramp, rukken chauffeur **Knöps** en administrateur Van Oortmerssen uit met de Ford Mercury ambulance uit 1949 van het Bethesdaziekenhuis. Op weg naar Nieuwe Tonge, even na Herkingen wordt de wagen door een vloedgolf overspoeld. Beiden weten uit de auto te komen en vluchten naar de zolder van een huis op de Duivenwaardse dijk. Het huis stort in. Chauffeur Knöps wordt in de golven meegesleurd en verdrinkt. De administrateur drijft met wrakhout naar een ander huis en heeft drie dagen later vaste grond onder de voet. De ambulance komt later ook nog boven water.
Bron: Braber, J.L., *50 jaar Van Weel-Bethesda Ziekenhuis Dirksland, 1934-1984* (Dreischor, 1984) 89, 90. Met foto van teruggevonden ambulance.
3. **Flevopolder, 20 september 1965.** Broeder **C.L. van der Wielen** (52 jaar) van de GGD van het OLZIJP, is onderweg met een patiënt naar het ziekenhuis, als hij midden in de nieuwe Flevopolders getroffen wordt door een hartstilstand. Op de bijrijderplaats zit de echtgenote van de patiënt en die weet de wagen in de berm te manoeuvreren. Toevallig passeert een taxi bestuurd door de heer Van der Wagt, invaller bij de ambulancedienst. Hij kruipt achter het stuur van de ziekenwagen en brengt de patiënt naar het ziekenhuis. Daarna belt hij broeder Kamphuis die het ontzielde lichaam van zijn collega is gaan halen.

Bron: Gras, Th., *Ambulance uit klei gevormd. Geschiedenis van de ambulancezorg in de IJsselmeerpolders* (Grave, 2006) 41.

4. **Den Haag?, eind jaren 70.** Tijdens de overdracht van een patiënt in een ziekenhuis vermoedelijk te Den Haag wordt **een chauffeur** onwel en krijgt een circulatiestilstand. Ondanks snel gestarte reanimatie komt hij te overlijden.
Bron: persoonlijke mededeling Aad Alblas.
5. **Texel, jaren 70. Toon Smidt,** eigenaar van de ambulancedienst op Texel, overlijdt aan een hartinfarct terwijl hij met de ambulance op de veerpont staat om iemand naar het vaste land over te brengen.
Bron: Seegers, J.B., *Tesselse Avonden. Met herinneringen uit een Texelse plattelandspraktijk*, (Texel, 1997) 61.
6. **Tolbert, 10 november 1986.** In de avonduren is een ambulance van Nuis onderweg naar iemand met een gebroken been. Omdat de melding (eigenlijk een A2) vergeten was, is er een A1 van gemaakt. Bij de Triangel op De Holm klapt de ambulance op een onverlichte trailer van een stilstaande vrachtwagen. Later bleek de verlichting door een jongen van 14 uit baldadigheid te zijn verwijderd. Ambulancebegeleider **Jacob van der Mei** komt om het leven, de chauffeur raakt licht gewond.
Bron: persoonlijke mededelingen Edgar Boonstra.
7. **Nieuwkoop, 10 november 1986.** In zijn piketdienst onderweg naar de post voor een spoedrit, botst op de Churchillaan te Nieuwkoop ambulancebegeleider **L.A.M. van der Weijden** (28 jaar) van ambulancedienst Van der Laan uit Nieuwkoop, met zijn privéwagen tegen een van links komende bus. Hij overlijdt ter plaatse.
Bron: *Leidsch Dagblad* 11-11-1986, p. 1. Zie ook Hoving, P.G., Gebruik van piketauto met signalen nog onvoldoende geregeld. In: *De Ambulance* 9e jrg. nr. 4 (augustus 1987) 28 (die geeft op dat het een begeleider was van Bezemer).
8. **Leiden, 17 april 1988.** Een ambulance van ambulancedienst Prins uit Leiden komt 's avonds rond half tien in botsing met een personenauto. De ambulance is met toeters en bellen onderweg naar een spoedoproep in Rijnsburg en rijdt op de kruising Floralaan door het rode licht. Door de klap belandt de ambulance op haar kant. De 37-jarige uit Katwijk afkomstige chauffeur **P.J. (Peter) Mieremet**, overlijdt ter plekke, de verpleegkundige raakt licht gewond en de 22-jarige bestuurster van de auto wordt zwaar gewond afgevoerd naar Leiden en is later overleden.
Bron: *De Ambulance* 9^e jrg. nr. 2 (mei 1988) 31; *Leidsche Courant* 18-04-1988, p. 1; *Leidsch Dagblad* 18-04-1988 p. 1.
9. **Harlingen, N31, 26 augustus 1997.** Door de middenberm komt plots een bestelbus van de andere weghelft en botst frontaal op een ambulance van Wijma die op de terugweg is naar de post. Ambulancechauffeur **Geert Schuil** (43 jaar) raakt zwaar gewond en overlijdt uiteindelijk in het ziekenhuis. De ambulanceverpleegkundige raakt ook zwaar gewond en de bestuurder van de bestelbus en een mede-inzittende zijn op slag dood.
Bron: *Nederlands Tijdschrift voor Spoedeisende hulp en Rampengeneeskunde*, 18e jrg. nr. 4 (1997) 15.
10. **Dordrecht, A16, 1 juli 2002.** 's Nachts wordt de 54-jarige ambulanceverpleegkundige **Thérèse Smit-van Dam** van de ambulancedienst Zuid Holland Zuid geroepen bij een verkeersongeval op de A16. Terwijl zij bezig is met het verzorgen van een licht gewond slachtoffer, rijdt een auto door de afzetting heen en raakt haar en de patiënt op de brancard volop. Zij overlijdt ter plaatse, evenals de patiënt. Postuum krijgt zij hiervoor in november 2002 de ambulance-onderscheiding toegekend.

Bron: *Ambulance*, nr. 3 (september 2002) 7 en *Ambulance* nr. 4 (december 2002) 27.

11. **Hengelo, A1, 20 april 2007.** 's Avonds, even vóór zevenen, is ambulanceverpleegkundige van Ambulance Oost, **Peter Oude Alink** (35 jaar) op de A1 tussen Hengelo Borne en Hengelo Noord hulp aan het verlenen bij een onwel geworden bestuurster van een personenauto. Een politieauto, die naar hetzelfde incident op weg is, botst tegen een vrachtwagen en rijdt in op de auto waar Peter net bij bezig is. Peter raakt zwaar gewond en wordt in kritieke toestand per helikopter afgevoerd naar het ziekenhuis te Enschede. Na twee dagen komt hij op de IC als gevolg van neurotrauma te overlijden.

12. **Moordrecht, 8 mei 2009.** Tijdens training voor het rijden met een ambulancemotor, raakt **Arjen van der Wier** (34 jaar), ambulancemotorrijder van de GGD Haaglanden op de Schieland Hoge Zeedijk tussen Gouda en Moordrecht in een slip, gaat onderuit en belandt tegen de vangrail. Zijn collega's zijn getuige, maar ondanks hun snel aanwezige hulp, overlijdt hij ter plekke.
Bron: Vakblad V&VN Ambulancezorg (juni 2009) p. 6.

2. OVERLEDEN PATIËNTEN

In deze categorie is soms moeilijk na te gaan of het overlijden van een patiënt een gevolg is van de aanrijding (bijvoorbeeld als iemand achterin onderweg gereanimeerd werd).

1. **Arnhem, 31 december 1934.** Van een ambulance van de Haarlemse firma Mathot, die met een psychiatrische patiënt onderweg is van Santpoort naar Venray, klapt op de Amsterdamsche Weg bij Arnhem een band waardoor de ambulance tegen een boom botst. De patiënt overlijdt, een verpleegster en twee chauffeurs komen er zonder kleerscheuren af.
Bron: *Woerdensch Weekblad* 04-01-1935 p 6 en 14, met foto.
2. **Heemstede, 23 februari 1944.** Op de Heerenweg botst een ambulance uit Bergen op Zoom op een vrachtwagen. De ambulance kantelt en vliegt in brand. De Heemstedse brandweer redt vier mensen uit de auto, onder wie de eigenaar-chauffeur. Voor de op de brancard vastgesnoerde patiënt (de 64-jarige J.L. uit Zierikzee) komt de hulp echter te laat. Twee gezusters worden met brandwonden in een Haarlems ziekenhuis opgenomen en zijn daar later overleden. *Texelsche Courant* geeft volgende informatie: patiënt was een dame, chauffeur en broer van de patiënte gered, twee andere dames met zware brandwonden naar het ziekenhuis, één in levensgevaar. Uit de afloop van de rechtszaak tegen de vrachtwagenchauffeur blijkt dat beide dames in het ziekenhuis zijn overleden. Eis: drie weken hechtenis, chauffeur wordt vrijgesproken.
Bron: Raateland, C.J.H., *75 jaar vrijwillige brandweer Heemstede. 1911-1986*. Via internet (<http://www.brandweerheemstede.nl/archief/Heemstede%2075%20Jaar.pdf>). Aangevuld met *Het Vaderland*, 24-02-1944 en *Leidsch Dagblad* 24-02-1944 p. 1. *Texelsche Courant* 26-02-1944 p 2. Voor rechtszaak tegen vrachtwagenchauffeur: *Amersfoortsche Courant* 22-07-1944 p 2 en 03-08-1944 p 1.
3. **Barneveld, december 1944.** Onderweg met 22 zieken, komt een 'ziekenauto' in een bomkrater terecht en kantelt. Er vallen drie doden en de overige 19 inzittenden raken gewond.
Bron: *De Teisterbander* 09-12-1944 p 1.
4. **Veendam, 3 maart 1970.** Een ambulance met twee echtparen van wie de vrouwen in het ziekenhuis moesten worden gezien, raakt door sneeuw van de weg en botst tegen een boom. Eén echtpaar is op slag dood, het andere en chauffeur J. Kamminga, worden zwaar gewond naar het ziekenhuis in Groningen gebracht.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 04-03-1970 p. 9.
5. **Wittem (L), 12 juni 1972.** Een ambulance van de GGD Heerlen vervoert de zwangere mevrouw Van Dijk uit Gulpen, die op het punt staat te bevallen en wordt gevolgd door een auto met arts en kraamverzorgster. In een bocht haalt een andere auto in en raakt zowel de ambulance als de volgauto. De patiënte en haar baby overlijden ter plekke evenals de veroorzakende bestuurder en de volgende arts. De verpleger en chauffeur van de ambulance raken gewond, de bestuurder moet door de brandweer worden bevrijd. Drie passagiers van de auto, de kraamhulp en de echtgenoot van de vrouw bekomen eveneens letsel.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 13-06-1972 p. 5. *De Waarheid* 12-06-1972 p 2.
6. **Groningen, ca. 1975.** Op het Julianaplein wordt een ambulance van de ZTM die met spoed met een hartpatiënte onderweg is naar het ziekenhuis en door rood verkeerslicht rijdt, van opzij aangereden door een vrachtwagen. De ambulance wordt opengereten. De patiënte, de 71-jarige mevrouw R. de Vries-Wuyster, overlijdt, vermoedelijk van

de schrik. De verpleegkundige raakt ernstig gewond en bekommt hersenletsel, de chauffeur loopt een hersenschudding op.

Bron: knipsel uit onbekende krant, via Hans Schraa.

7. **Holten, 15 augustus 1976.** De ambulance uit Holten verongelukt op de Deventerweg, op weg naar het ziekenhuis in Deventer met achterin de 22-jarige zwangere mw van der Berg- van Gelder die eerder door onwel worden een ongeval had gehad. De ambulance belandt in de sloot. De patiënte overlijdt na enige uren in het ziekenhuis, chauffeur J. Kruk raakt licht gewond, begeleider G.J. Vrugteveen helaas ernstiger. Na enkele weken is hij enigermate opgeknapt.
Bron: persoonlijke mededelingen Mw Kruk. *Holtens Nieuwsblad* 20-08-1976 p 1 en 03-09-1976 p 1.
8. **Amsterdam, jaren 80.** Een ambulance van de GG&GD Amsterdam is onderweg met een psychiatrische patiënt naar Santpoort als de patiënt plots op de Haarlemmerweg uit de rijdende auto stapt. Hij overlijdt ter plekke. Daarna zijn alle deurgrepen aangepast zodat deze moeilijker te openen zijn.
Bron: mededeling Gerrit Rottink.
9. **Woerden, 9 februari 1980.** Onderweg met een ernstig gewonde vrouw met een hersenbloeding, komt een ambulance van het Hofpoortziekenhuis bij De Meern in botsing met een auto. De patiënte schiet door de scheidingswand. Na een uur is zij in het UMC overleden. Artsen ontkennen dat er een relatie is met het ongeval.
Bron: *Woerdense Courant* 14-02-1980 p 1.
10. **Borne, 8 april 1981.** Tijdens een oefening verongelukt een vrachtwagen van de Bescherming Bevolking met achterin 4 'gewonden', twee van hen overlijden, de andere twee worden naar een ziekenhuis in Hengelo gebracht.
Bron: *Leidsch Dagblad*, 09-04-1981 p. 7.
11. **Zaandijk, 13 februari 1982.** Een ambulance van de Dienst Volksgezondheid (DVG) Zaanstad met achterin een man die gereanimeerd wordt, botst op een personenauto. De chauffeur van de ambulance raakt gewond, de patiënt overlijdt.
Bron: *Leidsch Dagblad* 14-02-1982, p. 9.
12. **Warnsveld, 29 september 1988.** De in de kerk onwel geworden 67-jarige A.B.J. Brevink uit Beltrum wordt onderweg in de ambulance gereanimeerd als deze bij een kruising betrokken raakt bij een botsing. De man overlijdt. De ambulanceverpleegkundige en een achterin helpende arts raken gewond en worden naar het ziekenhuis gebracht.
Bron: *Leidsch Dagblad* 30-09-1988 p. 13.
13. **Blijham, 13 mei 1989.** Een ambulance die met een 7-jarig kind onderweg is naar het ziekenhuis, verongelukt bij Blijham. Het kind is eerder geschept door een auto en wordt achterin gereanimeerd. De ambulance knalt op een boom, één van de ambulancemensen bekommt kneuzingen.
Bron: *Leidsch Dagblad* 16-05-1989 p. 3.
14. **Nijmegen, 6 november 1989.** Een 40-jarige vrouw uit Ede krijgt onderweg een ademstilstand en moet gereanimeerd worden. Op een kruising in de buurt van het Radboudziekenhuis, die de ambulance met toeters en bellen oversteekt, wordt deze geraakt door een andere auto. De patiënte overlijdt, terwijl de ambulance nog een voetgangster schept. Totaal vallen er vier gewonden.
Bron: *Leidsch Dagblad* 07-11-1989 p. 1.

15. **Roden, 26 augustus 1990.** De 19-jarige B.J. Hielema wordt tweemaal aangereden. De tweede aanrijding betreft de te hulp geroepen ambulance die voor hem stopt, maar na het uitstappen van de chauffeur doorrijdt en hem nogmaals raakt. Het slachtoffer overlijdt ter plaatse.
Bron: *Leidsch Dagblad* 27-08-1990 p. 3.
16. **Serooskerke, 19 september 1996.** Een ambulance is met signalen met achterin een 68-jarige onwel geworden man onderweg naar het ziekenhuis als hij op een kruising wordt aangereden door een bus. De begeleidend arts raakt gewond, hij en de patiënt worden met andere ambulances naar het ziekenhuis gebracht alwaar de man later overlijdt. Volgens een latere verklaring van de Officier van Justitie zou de man vóór de aanrijding onderweg reeds overleden zijn.
Bron: *Zierikzeesche Nieuwsbode* 20-09-1996 p 6 en 23-09-1996 p 2.
17. **Heel, 28 augustus 1997.** Een ambulance van de GGD Oostelijk Zuid Limburg die met een patiënt op weg is naar een bejaardenhuis, botst op de Napoleonseweg tegen een camper en daarna frontaal op een auto. De patiënt overlijdt, de ambulance-verpleegkundige en drie leden van een gezin (vader, moeder en kind) die inzittenden zijn van de auto, raken licht gewond.
Bron: *Ambulancekrant* 2e jrg nr. 5 (1997), aangevuld met mededelingen van Harry Coenen, mei 2010.
18. **Utrecht, 3 januari 1999.** Een ambulance waarin een 65-jarige hartpatiënt gereanimeerd wordt, komt op de afrit van de A27 in botsing met een auto met vier inzittenden. Eén van de verpleegkundigen raakt zwaar gewond, de andere en de chauffeur licht. De patiënt is later die nacht in het ziekenhuis overleden.
Bron: *De Ambulance* 20e jrg. nr 1 (1999) 29.
19. **Amsterdam, 29 september 2000.** Een ambulance van Verenigd Ziekenvervoer Amsterdam (VZA) onderweg naar het OLVG met een patiënt die gereanimeerd wordt na een steekpartij, wordt op de kruising Wibautstraat/Eerste Oosterparkstraat aangereden en belandt op zijn kant. De chauffeur raakt gewond, beide verpleegkundigen komen met de schrik vrij, maar de patiënt komt definitief te overlijden.
Bron: Gras, Th., Ongevallen met de ambulance. In: *Ambulance* 3e jrg. nr. 1 (maart 2001) 12, 13.
20. **Dordrecht A16, 1 juli 2002.** Bij een ongeval heeft één van de betrokkenen nekletsel en wordt na stabilisatie de ambulance ingeschoven. Tijdens deze manoeuvre rijdt een auto die door de afzetting is heengereden in op de ambulance. De lichtgewonde patiënt overlijdt, evenals de ambulanceverpleegkundige.
Bron: *Ambulance*, nr. 3 (september 2002) 7.
21. **Utrecht, 20 september 2003.** Een vrouw van 21 wordt al reanimerend naar het ziekenhuis gebracht, als de ambulance wordt aangereden en op zijn kant komt te liggen. De patiënte overlijdt.
Bron: internet.

3. OVERLEDEN BEGELEIDERS

Bedoeld zijn hier begeleiders van patiënten (veelal familie of vrienden) die in de ambulance zitten en die niet behoren tot het ambulancepersoneel. Theoretisch zouden dit ook politieagenten kunnen betreffen die bijvoorbeeld meerijden in het kader van veiligheid of even in de ambulance zitten voor het opnemen van gegevens. Ook (huis)artsen, (psychiatrisch) verpleegkundigen, verloskundigen, etc. die voor begeleiding met de ambulance meerijden vallen hieronder.

1. **Heemstede, 23 februari 1944.** Op de Heerenweg botst een ambulance uit Bergen op Zoom op een vrachtwagen. De ambulance kantelt en vliegt in brand. De Heemstedse brandweer redt vier mensen uit de auto, onder wie de eigenaar-chauffeur. Voor de op de brancard vastgesnoerde patiënt (de 64-jarige J.L. uit Zierikzee) komt de hulp echter te laat. Twee gezusters worden met brandwonden in een Haarlems ziekenhuis opgenomen en zijn daar later overleden. *Texelsche Courant* geeft volgende informatie: patiënt was een dame, chauffeur en broer van de patiënte gered, twee andere dames met zware brandwonden naar het ziekenhuis, één in levensgevaar. Uit de afloop van de rechtszaak tegen de vrachtwagenchauffeur blijkt dat beide dames in het ziekenhuis zijn overleden. Eis: drie weken hechtenis, chauffeur wordt vrijgesproken.
Bron: Raateland, C.J.H., *75 jaar vrijwillige brandweer Heemstede. 1911-1986*. Via internet. *Het Vaderland*, 24-02-1944 en *Leidsch Dagblad* 24-02-1944 p. 1. *Texelsche Courant* 26-02-1944 p 2. Voor rechtszaak tegen vrachtwagenchauffeur: *Amersfoortsche Courant* 22-07-1944 p 2 en 03-08-1944 p 1.
2. **Veendam, 3 maart 1970.** Een ambulance met twee echtparen van wie de vrouwen in het ziekenhuis moesten worden gezien, raakt door sneeuw van de weg en botst tegen een boom. Eén echtpaar is op slag dood, het andere en chauffeur J. Kamminga, worden zwaar gewond naar het ziekenhuis in Groningen gebracht.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 04-03-1970 p. 9.
3. **Wittem (L), 12 juni 1972.** Een ambulance van de GGD Heerlen vervoert een zwangere die op het punt staat te bevallen en wordt gevolgd door een auto met arts en kraamverzorgster. In een bocht haalt een andere auto in en raakt zowel de ambulance als de volgauto. De patiënte en haar baby overlijden ter plekke evenals de veroorzakende bestuurder en de volgende arts J. Haak uit Gulpen. De verpleger en chauffeur van de ambulance raken gewond, de bestuurder moet door de brandweer worden bevrijd. Drie passagiers van de auto, de kraamhulp en de echtgenoot van de vrouw bekomen eveneens letsels.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 13-06-1972 p. 5. *De Waarheid* 12-06-1972 p 2.
4. **Noordbroek, A7, 26 januari 2007.** Een vrouw van 74, die als passagiere meerijdt, overlijdt nadat de ambulance door gladheid bij een hagelbui in een sloot belandt.
Bron: internetberichten.

4. OVERLEDEN TEGENPARTIJ

1. **Leende, 24 september 1914.** Te Leende (bij Eindhoven) komt de weduwe Maas onder een Rode Kruisauto en overlijdt.
Bron: *Amersfoortsch Dagblad* 26-09-1914 p 2.
2. **Haarlem, 17 januari 1916.** De 79-jarige heer P.H.L. Hoogenboom wordt op de Spaarndammerweg overreden door een Rode Kruiswagen. Hij overlijdt de volgende nacht aan de gevolgen van dit ongeluk.
Bron: *Schiedamsche Courant* 18-01-1916 p 3. *Rotterdamsch Nieuwsblad* 19-01-1916 p 13.
3. **Amsterdam, 11 juli 1921.** Een ambulance van de GGD, onderweg met een psychiatrische patiënt en gebruik makend van de claxon, rijdt de heer J.H. Goos aan die op het Damrak vóór de auto oversteekt. Er zitten in verband met de psychiatrische patiënt twee verpleegkundigen op de auto, degene voorin verleent onmiddellijk hulp, maar de heer Goos komt te overlijden.
Bron: *NRC* 11-07-1921, stukken uit het GGD-archief en Gras, Th., Rottink, G., *De broeders van de breukendienst. 100 jaar eerste hulp en ziekenvervoer door de G.G.D. Amsterdam 1908-2008.* (Zaltbommel, 2008) 57.
4. **Kerkrade, oktober 1923.** Een jongentje van 6 wordt overreden door de ziekenauto van het Kerkraadse ziekenhuis en overlijdt. De chauffeur zou geen schuld hebben.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 10-10-1923 p. 3.
5. **Roodeschool, 11 oktober 1926.** De 13-jarige zoon van de weduwe C. wil op zijn fiets een ambulance ontwijken maar komt eronder en overlijdt.
Bron: *NRC* 11-10-1926; *Leidsch Dagblad* 11-10-1926 p. 3; *De Gooische Post* 13-10-1926 p 2.
6. **Appingedam, 9 februari 1928.** De ca. 60-jarige heer A. Rozema wordt aangereden door een ziekenauto uit Delfzijl en komt om. Vermoedelijk heeft hij door de harde wind de signalen niet gehoord.
Bron: *Leidsche Courant* 10-02-1928 p. 9. *De Gooische Post* 18-02-1928 p 2.
7. **Amsterdam, 18 maart 1930.** Een man steekt de Spaarndammerstraat over en wordt aangereden door een ziekenauto van de Artilleriewerkplaats Hembrug te Zaandam, die met een zieke werkmán achterin onderweg is naar diens huisadres. De voetganger blijkt in het ziekenhuis overleden.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 19-03-1930, p. 8.
8. **Ulestraten, 15 oktober 1936.** De 51-jarige landbouwer M. Nijssen (andere krant heeft Nijsten) uit Moorveld-Geulle wordt, gezeten op zijn paard en wagen, op de rijksweg onder Geulle aangereden door de ziekenauto van het ziekenhuis De Goddelijke Voorzienigheid te Sittard en is op slag dood. Het zicht zou zijn belemmerd door een melkwagen.
Bron: *Zierikzeesche Nieuwsbode* 16-10-1936 p. 1. *Rotterdamsch Nieuwsblad* 16-10-1936 p 6.
9. **Amsterdam, 6 november 1937.** Een ambulance van de GG&GD Amsterdam rijdt met spoed over de Ceintuurbaan een 57-jarige dove voetgangster aan die op slag dood is. Bij het uitwijken belandt de ambulance op de zijkant. Chauffeur en verpleger zijn ongedeerd, maar zeer geschokt.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 08-11-1937, p. 1.

10. **Den Haag, 5 juni 1940.** Officier van Gezondheid K.G.A. Hordijk wordt op zijn motor op de Stadhouderslaan aangereden door een Rode Kruisauto en met een hersenschudding naar het Rode kruisziekenhuis gebracht waar hij later overlijdt. Vermoedelijk gaf hij geen voorrang.
Bron: *Schiedamsche Courant*, 07-06-1940 p 3. *Gooi & Eemlander* 06-06-1940 p 2.
11. **Zeist, 7 mei 1945.** De uit Arnhem geëvacueerde Jacob Zieverink uit Hoorn wordt, lopend op het trottoir in de 2e Dorpsstraat rond 7.45 uur door een zeer snel rijdende Duitse Rode Kruisauto, bestuurd door een SS'er, aangereden en raakt zwaar gewond. Hij bezwijkt een paar dagen later aan zijn verwondingen.
Bron: (<http://www.rhoen.nl/oorlogsslachtoffers/>).
12. **Reuver, 29 november 1945.** Op de Rijksweg tussen Reuver en Swalmen botst 's avonds een Amerikaanse legerauto op een paard en wagen en daar bovenop botst nog eens een Rode Kruiswagen (vermoedelijk militair). Een 24-jarige Amerikaanse legeraalmoezenier komt om het leven, terwijl de voerman en een Nederlandse militair zwaar gewond raken.
Bron: *Limburgs Dagblad*, 04-12-1945 p 2.
13. **Woensdrecht, 9 augustus 1948.** Op de vliegbasis rijdt caféhouder Schapers uit Hogerheide met zijn motor tegen een militaire ambulance aan en is op slag dood.
Bron: *Leidsch Dagblad* 10-08-1948 p 1.
14. **Den Haag, 8 juni 1950.** Op de Laan van Nieuwe Oostindië verleent een ambulance bestuurd door chauffeur W.S. geen voorrang waardoor deze in botsing komt met een auto en een motor. De motorrijder, de 19-jarige C.S (F?) uit Leiden wordt zwaar gewond naar het ziekenhuis gebracht waar hij later overlijdt. De inzittenden van de auto alsmede de ambulancemensen bekomen snijwonden.
Bron: *Leidsch Dagblad* 09-06-1950 p. 1. en *Nieuwe Leidsche Courant* 09-06-1950 p. 2. *Dagblad voor Amersfoort* 09-06-1950 p 7.
15. **Delft, 22 september 1951.** Een auto met het gezin Van Helden raakt in de slip en komt op de tegenovergestelde rijbaan in botsing met een ziekenauto van het Rode Kruis uit Den Haag (omschreven als een stationcar). Het dochtertje van 4 overlijdt reeds die avond, beide ouders zijn zwaar gewond, de vrouw levensgevaarlijk. De chauffeur van de ziekenauto bekommt geen letsel.
Bron: *Leidsch Dagblad* 24-09-1951 p. 2. *Zierikzeesche Nieuwsbode*, 24-09-1951 p 4.
16. **Assen, 14 november 1951.** Mevrouw de W. uit Graswijk, komt op haar brommer de Markt opgereden, mogelijk zonder goed uit te kijken en wordt aangereden door een van rechts komende ziekenauto van de firma W. te Veendam, bestuurd door R. uit Veendam. Zwaar gewond wordt ze naar het ziekenhuis gebracht en overleed daar.
Bron: *Nieuwsblad van het Noorden* 15-11-1951 p 2.
17. **'s Hertogenbosch, 18 februari 1953.** Een Franse Rode Kruiswagen uit een hulpkonvooi voor de Watersnoodramp wijkt iets uit de lijn van de colonne en komt in botsing met een personenauto die uit de tegengestelde richting komt. Deze auto raakt aan de voorzijde zwaar beschadigd en belandt in een zandhoop. De bestuurder overlijdt ter plekke, de overige vijf inzittende raken min of meer ernstig gewond. Letsel Rode kruispersoneel onbekend. Volgens een Friese krant betrof het een vrachtauto van het Rode Kruis en waren er in de auto behalve de overleden chauffeur vier andere inzittenden die allen zwaar gewond raakten.

Bron: *De Bommelerwaard* 20-02-1953 p 2. *Friese Koerier* 20-02-1953 p 2.

18. **Nieuw Milligen, 24 juni 1955.** Een ziekenauto van het Apeldoornse Julianaziekenhuis, die onderweg is naar een ernstige aanrijding, botst op de Amersfoortseweg op een personenauto. De 74 jarige bijrijdster uit Hilversum raakt zo zwaar gewond dat ze later overlijdt.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 24-06-1955 p. 1. *Dagblad voor Amersfoort* 25-06-1955 p 1.
19. **Alkmaar, 21 augustus 1955.** De 76-jarige heer Th. van der Meer, oud directeur van een zuivelfabriek te Heerhugowaard, wordt op de Kennemerstraatweg aangereden door een ambulance. Deze brengt hem zelf naar het ziekenhuis, maar de man overlijdt later op de avond.
Bron: *Dagblad voor Amersfoort* 22-08-1955 p 8.
20. **Heino, 5 januari 1956.** De 42-jarige W. Suk uit Assen botst op de weg van Heino naar Zwolle in dichte mist op een militaire ziekenauto van de luchtdoelartillerie te Enschede. Hij komt om het leven.
Bron: *Zierikzeesche Nieuwsbode* 07-01-1956 p. 1. *Dagblad voor Amersfoort* 06-01-1956 p 1.
21. **Dokkumer Nieuwe Zijlen, 24 augustus 1957.** De 54-jarige heer S. van der Kooi wordt gezeten op zijn brommer, aangereden door een ziekenauto van de Dokkumse Firma T.C. Stellema en overlijdt kort na aankomst in het ziekenhuis te Dokkum. Naar verluidt zou de stuurinrichting van de ziekenauto defect zijn geweest.
Bron: *Dagblad voor Amersfoort* 26-08-1957 p 4 en 27-08-1957 p 2. *Friese Koerier* 26-08-1957 p 1.
22. **Utrecht, 15 september 1958.** Bij een spoedrit naar Werkhoven, rijdt een ambulance van de GG&GD Utrecht de brommerrijder C. de Lange aan die ter plaatse overlijdt. De ambulancechauffeur loopt een hersenschudding op.
Bron: *Zeeuwsch Dagblad* 16-09-1958 p 3.
23. **Overschie, 24 februari 1961.** De 65-jarige G. Stam wil de Rijksweg Rotterdam-Overschie oversteken als hij wordt aangereden door een ambulance uit Breda. Hij overlijdt onderweg naar het Dijkzigt ziekenhuis. De ziekenwagen schuift door bruusk remmen op zijn kant. Ambulancechauffeur P.C. van Oers en een verpleegster lopen wat kneuzingen en ontvellingen op.
Bron: *Leidsch Dagblad* 25-02-1961 p. 2. *Dagblad voor Amersfoort* 25-02-1961 p 1, met foto.
24. **Appingedam, 19 september 1962.** De op de fiets gezeten 74-jarige heer W. Dijkman, wordt aangereden door een ziekenauto uit Delfzijl die met toeters en bellen onderweg is. De man overlijdt ter plaatse.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 20-09-1962, p. 7.
25. **Venray, 12 januari 1963.** Op de Deurneseweg wordt de 26-jarige L. van Meyel op zijn fiets aangereden door een ziekenauto, die vermoedelijk door een tegenligger was verblind. Meyel had geen licht. Aan het stuur van de ziekenwagen zit garagehouder Van H. uit Druten die zich enkele maanden later voor het gerecht moet verantwoorden.
Bron: *Peel en Maas* 18-01-1963, p. 2; rechtszaak: *Peel en Maas* 14-06-1963 p. 2. *Dagblad voor Amersfoort* 14-01-1963 p 3.
26. **Amsterdam, 11 juli 1963.** De 2-jarige kleuter Carolina van G. rijdt met haar autoped in de Valckenierstraat als zij wordt aangereden door een uitrukkende ambulance van de

GG&GD Amsterdam. Men brengt haar naar het om de hoek gelegen Weesperpleinziekenhuis, maar ze blijkt helaas overleden.
Bron: : *Zierikzeesche Nieuwsbode* 12-07-1963 p. 2.

27. **Driesum, 9 juli 1963.** Rond 12 uur 's middags wordt de 17-jarige Gerrit de Vries uit Wouterswoude met zijn brommer op de Achterweg geschept door een ambulance van de fa. Stellema uit Dokkum. Chauffeur Schriemer haalt de jongen uit de sloot en tracht hem te reanimeren o.a. met zuurstof, doch hij overlijdt ter plaatse.
Bron: *Friese Koerier*, 10-07-1963 p 3.
28. **Eindhoven, 20 oktober 1963.** Hoofdagent van politie J. Koolen is op de Hoogstraat bezig het verkeer te regelen bij een ernstig ongeval waarbij een zwaar gewonde te betreuren is, als hij door een niet oplettende auto wordt geschept en met zijn hoofd tegen de zijruit van de ambulance aangeslingerd wordt. Hij komt hierbij om het leven.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 21-10-1963.
29. **Stadskanaal, 6? Juni 1965.** De 55-jarige heer R. Poelman steekt plotseling met zijn fiets de Scheepswerfstraat over en wordt gegrepen door een ambulance. Hij is op slag dood.
Bron: *Friese Koerier* 08-06-1965 (onder kopje ongevallen in pinksterweekeinde, niet nader gedateerd).
30. **Dongen, 8 augustus 1966.** Tussen Dongen en Oosterhout botst de 21-jarige W.A.M. Hermans met zijn motor op een ambulance. Zwaar gewond worden hij en zijn zus die achterop zat naar Tilburg gebracht waar hij de volgende dag in het ziekenhuis overlijdt.
Bron: *Provinciale Zeeuwse Courant* 10-08-1966 p 3.
31. **Mook, 5 februari 1967.** De 84-jarige heer Martens wil de rijksweg oversteken als hij wordt geraakt door een ziekenauto. Deze brengt de man meteen weg, maar onderweg overlijdt hij.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 05-02-1967, p. 6.
32. **Terneuzen, 4 december 1970.** Als chauffeur A.D. met een patiënt onderweg is naar het ziekenhuis in Terneuzen, steekt bij de Guido Gezellestraat plots de 14-jarige M. de Zeeuw de weg over en komt onder de ambulance. Hij wordt meteen vervoerd, maar blijkt in het ziekenhuis overleden.
Bron: *Provinciale Zeeuwse Courant*, 05-12-1970 p 2.
33. **Spier, 4 oktober 1971.** Op de weg tussen Hoogeveen en Assen haalt J.H.J. Lina, een 49-jarige kelner uit Assen een auto in, als hij frontaal op een ziekenauto botst die uit de tegenovergestelde richting komt en een echtpaar met baby vervoert. Lina komt om het leven, het echtpaar en de baby raken licht gewond.
Bron: *Provinciale Zeeuwse Courant* 05-10-1971 p 9.
34. **Wittem (L), 12 juni 1972.** Een ambulance van de GGD Heerlen vervoert een zwangere dame die op het punt staat te bevallen, achter hen rijdt een arts met bij zich een kraamverzorgster. In een bocht worden beiden geraakt door een andere auto die inhaalt. De patiënte en haar baby overlijden ter plekke evenals de veroorzakende bestuurder E.R. uit Kerkrade en de volgende arts. De verpleger en chauffeur van de ambulance raken gewond, de laatste moet door de brandweer met snijbranders worden bevrijd. Drie passagiers van de auto, de kraamhulp en de echtgenoot van de vrouw bekomen eveneens letsel.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 13-06-1972 p. 5. *De Waarheid* 12-06-1972 p 2.

35. **Nijmegen, 3 maart 1973.** Een ambulance uit Veghel rijdt met zwaailicht en sirene door rood en komt in botsing met een auto die bestuurd wordt door de 80-jarige Mw Peters. Zij is op slag dood. Een verpleegster raakt gewond.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 03-03-1973 p. 5.
36. **Doesburg, 12 oktober 1974.** Een ambulance terugkomend uit het ziekenhuis botst op de provinciale weg tegen een spookrijdende personenwagen. Beide inzittenden van die wagen, de 79-jarige H.D. Matser uit Velp en de 73-jarige A. Vreeman uit Angerlo, overlijden ter plaatse. De drie mensen die in de ambulance zitten, raken allen licht gewond.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 14-10-1974 p 5.
37. **Beesel, 7 december 1985.** De 8-jarige Nina Ravier rijdt wat slingerend op haar fiets, als zij wordt aangereden door een ambulance die met spoed onderweg is. Zij overlijdt ter plekke.
Bron: *Zierikzeesche Nieuwsbode* 09-12-1985 p 7.
38. **Leiden, 17 april 1988.** Een ambulance van ambulancedienst Prins uit Leiden botst 's avonds rond half tien tegen een personenauto. De ambulance is met signalen onderweg naar een oproep in Rijnsburg en rijdt op de kruising Floralaan door het rode licht. Door de klap belandt de ambulance op haar kant. De ambulancechauffeur overlijdt ter plekke, de verpleegkundige raakt licht gewond en de 22-jarige bestuurster van de auto wordt zwaar gewond afgevoerd naar Leiden en is later overleden.
Bron: *De Ambulance* 9^e jrg. nr. 2 (mei 1988) 31 en *Leidsche Courant* 18-04-1988, p. 1.
39. **Amsterdam, 20 augustus 1991.** In de nacht is een ambulance van de GG&GD Amsterdam met spoed onderweg naar een ongeval als zij op de kruising Gooiseweg/A10 door het rode stoplicht rijdt en op een andere auto botst. De bestuurder van die auto, de 53-jarige A.H. uit Koog aan de Zaan, overlijdt later op de avond op de OK van het AMC.
Bron: mededelingen Gerrit Rottink.
40. **Utrecht, 9 oktober 1994.** Een ambulance van de Ambulancedienst Regio Utrecht (ARU) met spoed onderweg naar een melding, komt bij Nieuwe Gein in botsing met een personenauto. De bestuurster is op slag dood, beide ambulancemedewerkers en twee andere inzittenden van de auto raken licht gewond.
Bron: *NTSR* 15e jrg. nr. 5 (1994) 32.
41. **Venlo, 12 november 1994.** Een ambulance van Horst met spoed onderweg naar een melding, gaat op een kruising bij de in aanleg zijnde A73 bij Venlo door rood licht en komt in botsing met een personenwagen. Eén inzittende (Monique Henrica Johanna van den Beuken geboren 24-04-1975) overlijdt korte tijd later in het ziekenhuis, de andere raakt gewond. Van het ambulancepersoneel raken de chauffeur zwaar en de verpleegkundige licht gewond.
Bron: *NTSR* 15e jrg nr. 6 (1994) 39.
42. **Amsterdam, 19 april 1996.** De Japanse toeriste Yumiko Nagano steekt achter een tram over bij het Weteringcircuit en wordt geraakt door een ambulance van de GG&GD Amsterdam die met spoed langs de tram rijdt. Zij valt met haar hoofd op de tramrails. Ondanks onmiddellijke hulp, overlijdt zij ter plaatse.
Bron: dossier van ambulanceverpleegkundige Hans Broer.

43. **Harlingen, 26 augustus 1997.** Een ambulance van ambulancedienst Wijma die onderweg is naar de post, wordt plots aangereden door een busje dat door de middenberm schiet. De twee inzittenden van het busje zijn op slag dood, beide ambulancemedewerkers raken zwaar gewond. Uiteindelijk komt de ambulancechauffeur in het ziekenhuis te overlijden.
Bron: *NTSR* 18^e jrg. nr. 4 (1997) 15.
44. **Serooskerke, 28 oktober 1997.** Een ambulance die met signalen onderweg is naar een oefening, rijdt op een kruising door rood verkeerslicht en botst tegen een auto. De bestuurster overlijdt. De ambulancechauffeur raakt zwaar, de verpleegkundige licht gewond.
Bron: *NTSR* 18^e jrg. nr. 5 (1997) 38.
45. **Weert, 19 juli 1999.** Een ambulance van de ambulancedienst Van Engelen is met een patiënt onderweg naar het ziekenhuis als een tegenligger frontaal tegen de ambulance oprijdt. De bestuurder van deze auto overlijdt terstond. De ambulancechauffeur en begeleider van de patiënt komen met de schrik vrij, de verpleegkundige raakt licht gewond, de patiënt iets zwaarder.
Bron: Hoving, P., Botsveiligheid ambulances onder de loep. In: *De Ambulance* 20^e jrg. nr. 5 (1999) 5-7.
46. **Winszen, 20 juni 2000.** Op de Maas en Waalweg schampt een auto een inhalende ambulance en botst op een tegenligger. De chauffeur komt om het leven, de inzittenden van het busje raken zwaar gewond. Het personeel van de ambulance ziet het achter zich gebeuren en verleent eerste hulp. De chauffeur van de ambulance die afkomstig is uit Druten, wordt in november 2001 vervolgd.
47. **Amsterdam, 26 september 2000.** Een ambulance van de GG&GD Amsterdam die in Amsterdam Noord onderweg is naar een ongeval, komt op een T-splitsing in botsing met een personenauto. De chauffeur van de personenauto raakt zwaar gewond en overlijdt na enkele maanden in het ziekenhuis.
Bron: Gras, Th., Ongevallen met de ambulance. *Ambulance* 3^e jrg. nr. 1 (maart 2001) 12, 13.
48. **Den Haag, 25 mei 2001.** Bij het achteruitrijden, rijdt een ambulance uit Den Haag, die net een patiënt heeft opgehaald bij een verzorgingshuis aan het Newtonplein, tegen een 88-jarige vrouw aan die met een rollator achter de wagen langsloopt. De vrouw overlijdt zondag 27 mei.
Bron: krantenknipsel 28-05-2001, map PG.
49. **Breda, 1 december 2002.** Een vrouw die onder invloed van alcohol voor de garage van de ambulance op straat in slaap is gevallen, wordt overreden door een uitrukkende ambulance en overlijdt later in het ziekenhuis.
50. **Duiven, 30 november 2005.** Een jongen van 9 jaar wordt als inzittende van een auto op een kruising aangereden door een ambulance. Hij overlijdt na een paar dagen in het ziekenhuis.
51. **Tilburg, N261, 13 februari 2006.** Een man draait met personenauto de weg op en een ambulance van de GGD Hart voor Brabant rijdt hem vol in de flank aan. De bestuurder overlijdt ter plaatse.
52. **Tilburg, 23 maart 2006.** De bestuurder van een bestelbus overlijdt na aanrijding met een ambulance van de GGD Hart voor Brabant op de Ringbaan Zuid. Twee van de drie

inzittenden van de ambulance, de verpleegkundige en een stagiaire, raken licht gewond.

53. **Oss, 23 november 2007.** Een 58-jarige man uit Venray komt bij de afrit Oss Oost en N 324 in botsing met een ambulance met aanhanger. Hij overlijdt ter plaatse, de ambulancechauffeur wordt gewond naar het ziekenhuis gebracht.
54. **Zwolle, 29 december 2007.** Een ambulance van de RAV IJsselvecht raakt op de Hermelenweg bij een wegversmalling frontaal in botsing met een auto. De chauffeur van de tegenpartij raakt gewond en overlijdt enkele uren later in het ziekenhuis. De verpleegkundige raakt licht gewond, terwijl een chauffeur-werkbegeleider en de in te werken chauffeur die aan het stuur zat, geen letsel oplopen.
Bron: persoonlijke mededelingen Stephan ten Have.
55. **Barendrecht, A15, 7 augustus 2009.** Bij een ingewikkelde botsing met een vrachtwagen, een ambulance en twee personenwagens, komen twee Duitsers, inzittenden van één van de personenwagens, om het leven. Hun auto wordt geraakt door een achteropkomende vrachtwagen, vermoedelijk zijn de tweede personenwagen en de (lege) ambulance op het ongeval ingereden. Van het ambulancepersoneel raakt niemand gewond, de vrachtwagenchauffeur is meegenomen naar het ziekenhuis. Een dag later overlijdt een derde Duitse inzittende in het ziekenhuis.
56. **Den Oever, afsluitdijk, 2 december 2009.** De bestuurder van een personenwagen heeft niet door dat er een file staat en rijdt in volle vaart in op een ambulance die toevallig de laatste auto is. De man overlijdt ter plekke, de ambulancemensen blijven ongedeerd.
57. **Bergambacht, 21 mei 2011.** Een wagen van de huisartsenpost is met spoed onderweg over de N 207 en rijdt op de verkeerde helft van de weg als van de andere kant een motor komt aangereden die bij het uitwijken valt en op de HAP-wagen botst. De 20-jarige motorrijder uit Boskoop wordt zwaar gewond naar het ziekenhuis gebracht waar hij een paar uur later overlijdt. De inzittenden van de HAP-wagen komen met de schrik vrij.
58. **Wijnjewoude, 12 augustus 2011.** Tijdens het oversteken van de N381 bij het Friese Wijnjewoude, wordt de auto van een 76-jarige uit Donkerbroek afkomstige man van opzij aangereden door een ambulance die met spoed onderweg is naar een ongeval in Jistrum. De man raakt zwaar gewond en overlijdt later in het UMCG, het ambulancepersoneel blijft ongedeerd.

OVERZICHTEN

	Incid- ten	Slacht- offers	Opmerkingen
Ambulance- personeel	12	12	
Patiënten	21	25	Eén incident betrof zwangere en nog ongebo- ren kind. In 6 gevallen werd de patiënt achterin gereanimeerd
Begeleiders	4	5	
Tegenpartij	58	61	
Totaal	95	103	

	Periode	Ambulance- personeel	Patiënten	Begeleiders	Tegenpartij	Totaal
Inci- denten	Vóór WO II	-	1	-	9	10
	Tijdens WO II	-	2	1	2	5
	Na WO II	12	18	3	47	80
	Totaal	12	21	4	58	95
Slacht- offers	Vóór WO II	-	1	-	9	10
	Tijdens WO II	-	4	2	1	7
	Na WO II	12	20	3	51	86
	Totaal	12	25	5	61	103

5. MEDISCH PERSONEEL INZET GERELATEERD

Hieronder vallen mensen die in dienst waren van organisaties die extra-murale hulp verleenden en daarbij soms ziekenvervoer uitvoerden. Het gaat hierbij dan vooral om mensen in dienst van Rode Kruis, EHBO-vereniging, Luchtbeschermingsdienst, BB etc. Hieronder zijn ook inzetten in het buitenland gerangschikt.

1. **Tsjorloe (Bulgarije), 4 april 1913.** De 28-jarige verpleger **W.P. Braam**, lid van de ambulance van Sikkemeijer die werkt onder het Rode Kruis en actief is in het oorlogsgebied van Bulgarije, overlijdt aan de gevolgen van tyfus die hij bij zijn inzet heeft opgelopen. Vóór hij zich meldde was hij sergeant ziekenverpleger in Gorinchem.

Bron: *Amersfoortsch Dagblad/ De Eemlander* 22-03-1913 p 1 (ziekmelding), 07-04-1913 p 2 (overlijden) 08-04-1913 p 3 (necrologie), 03-05-1913 p 1 (begrafenis). Ook in andere digitaal toegankelijke kranten is aan zijn ziekbed en overlijden vrij uitgebreid aandacht besteed.

2. **Parijs, mei 1918.** In de Nederlandse Ambulance te Pré Catalan, overlijdt de Nederlandse arts **Mw Doorenbos**. Zij was gedurende en als gevolg van haar werk ziek geworden, vermoedelijk door een besmettelijke ziekte.

Bron: *Schiedamsche Courant* 31-05-1918, p. 2.

3. **Nederland, 10 mei 1940.** Tijdens vrijwillig gewondenvervoer wordt de Delftse student **IJsbrand Roodenburg** door vijandelijke kogels getroffen en raakt zwaar gewond. Na enkele maanden in het Rotterdamse Ziekenhuis aan de Bergweg te hebben gelegen, komt hij op 3 december te overlijden.

Bron: overlijdensadvertentie in *Het Vaderland* 04-12-1940 p 7.

4. **Nabij Werkendam, 11 mei 1940.** Het transportschip 'Actinia' van het Nederlandse Rode Kruis vaart op de rivier de Merwede op een mijn en explodeert. Op het schip 15 Rode Kruisvrijwilligers van verschillende afdelingen in het land en de schipper met zijn knecht. Zij stonden onder leiding van de arts Aukes. Elf mensen – tien Rode Kruishelpers en de schippersknecht - sneuvelen hierbij, zes onder wie de schipper, worden gewond aan land gebracht. De stoffelijke overschotten spoelen deels in de dagen daarna aan; bij het lichten van het schip in maart 1941 wordt het laatste stoffelijk overschot (dat van Aartsen) geborgen.

- **G. (Gerrit) Aartsen**, afdeling Baarn, 37 jaar oud.
- **A.J. Bex**, afdeling Maastricht, 49 jaar oud.
- **J. (Jacob) Bruinzeel**, afdeling IJmuiden-Velsen, 33 jaar oud.
- **M.K. de Graaf**, afdeling Haarlem, 41 jaar oud.
- **J. (Jacob) Groeneveld**, afdeling IJmuiden-Velsen, 31 jaar oud.
- **A. (Andries) Hamel**, afdeling 's Gravenhage, 32 jaar oud.
- **J. Romijn**, afdeling Leidschendam, 33 jaar oud.
- **J. (Jan) Sint**, afdeling Zaandam, ? jaar oud.
- **M. (Matheus) Tak**, afdeling Eindhoven, ? jaar oud.
- **H.W. (Hendrik) de Vries Danil**, afdeling Leidschendam, 30 jaar oud.

Bronnen:

Aartsen: HB NRK, *Het Nederlandsche Roode Kruis in de Tweede Wereldoorlog* (s.a.) 107. Loon, J.K. van, *Baarn in oorlogstijd* (Baarn, 1946) 4. Tevens op plaquette NRK. Zie ook tijdschrift Het Nederlandse Roode Kruis 1^e jrg nr 7 (juli 1940) p 130-132.

H.W. Vries Danil: <http://www.ereijst.nl/hendrik-willem-de-vries-danil>. Staat hier als 'vrijwillig soldaat'. Tevens op plaquette NRK. De Graaf staat op een gedenksteen in het Reinaldapark te Haarlem, overige namen: gedenksteen te Sliedrecht: <http://dodenherdenking.nl/oorlogsmonumenten/zoeken/monument->

[detail/ rp_main_elementId/1_16932](#). Bruinzeel en Groeneveld hebben beide te Sliedrecht nog een aparte gedenksteen. Voorts uitgebreide informatie van G. Hamel (zoon van één van de overledenen).

- 5. Overschie, 12 mei 1940.** Tijdens de uitoefening van zijn Rode Kruisplicht komt transportcolonnist **A. Snijders**, lid van de Afdeling Overschie, in de avonduren te overlijden. De omstandigheden zijn onbekend.
Bron: *Het Nederlandsche Roode Kruis*, 1e jrg. nr 7 (juli 1940) 132.
- 6. Alblasserdam, 12 mei 1940.** Tijdens gevechten rond de stad, raakt een vrouw op de dijk gewond. **Teun van Asperen** wordt als EHBO-er opgeroepen haar hulp te verlenen. Hij haalt hulp van verpleegster Jonker, maar net als hij daar aanbelt, valt er een granaat die hem dodelijk verwondt. De geroepen arts dr De Haan, kan niets meer voor hem doen. Hij overlijdt in de huiskamer van de familie Kuypers aan de Fop Smitstraat.
Bron: Korpel, A., *De strijd om de 'vergeten' brug. De meidagen van 1940 in de Alblasserwaard*, (Alblasserdam, 1980) 88.
- 7. Nijmegen, 18 september 1944.** EHBO-er tevens lid van de Luchtbeschermingsdienst **A.J.J. (Ton) Boer**, wil tijdens gevechten in de stad hulp verlenen aan een gewonde Duitse soldaat als hij dodelijk getroffen wordt door een kogel. Zijn vader die arts is, is getuige van de gebeurtenis.
Bron: <http://www.oorlogsdodennijmegen.nl/persoon.asp?odID=190&info=1>. Tevens op plaquette NRK.
- 8. Arnhem, 19 september 1944.** Tijdens de Slag om Arnhem wordt lid van de Luchtbeschermingsdienst **Jan Mielekamp** (40 jaar) tezamen met vier anderen door de Duitsers doodgeschoten nadat hij is opgepakt bij het verlenen van geneeskundige hulp aan enkele gewonde Engelse soldaten in een noodverbandplaats in de Nijverheidsschool aan de Rijnkade. Onduidelijk is of onder de vier anderen ook leden van de LBD zitten; één van hen is de huisarts Jan Zwolle.
Bron: <http://www.mijngelderland.nl/lokaal/freedom-trail-arnhem/28-bakkerstraat-63/>.
- 9. Helmond, 23 september 1944.** Tijdens gevechten in de stad, probeert de 37-jarige leider van de Rode Kruistransportcolonne **B. van Dorst** onder dekking van een Rode Kruisvlag het stoffelijk overschot van een overleden stadgenoot te bergen. Hij wordt echter dodelijk getroffen door Duits machinegeweergeschut.
Bron: http://nl.wikipedia.org/wiki/Ben_van_Dorst. Tevens op plaquette NRK.
- 10. Nabij Zierikzee, 12 oktober 1944.** In verband met de naderende strijd moet het eiland Walcheren worden geëvacueerd. Het NRK zet hiervoor het Hospitaalschip 'Generaal ten Hove' in (ook bekend als de ZR 14). Het schip wordt echter door geallieerde jagers bestookt met bommen, waarbij de hulpverpleegster **H.E.F. Grote** en transportcolonnist **C.J. Huyzer** om het leven komen. Volgens een andere bron zou de 63-jarige stoker **M. Schaafsma** uit Zeist daarbij ook omgekomen zijn en die zou tevens Rode Kruisvrijwilliger zijn. Overigens werd verpleegster Keizer zwaar gewond naar een ziekenhuis in Zierikzee gebracht (mogelijk later nog overleden?).
Bron: HB NRK, *Het Nederlandsche Roode Kruis in de Tweede Wereldoorlog* (s.a.) 277, aanvullende informatie van dhr Rhoen over Zeister oorlogsslachtoffers. Lange, B. de, 65 jaar later...de generaal is terecht! (maart 2010) p 27. Boekje over de berging van het hospitaalschip en hoe het gezonken is. Ik heb de PDF opgeslagen, hier de link: http://www.wdsr.nl/onderzoek/generaal_ten_hove.pdf.
- 11. Sliedrecht, 14 oktober 1944.** Tijdens een beschieting schuilen drie uitgerukte hulpverleners bij een huis dat geraakt wordt en instort. Gedrielijk raken ze onder het

puin bedolven. Leerling-helper **J. Jongsma** komt om het leven. Colonnellid J. Kramer raakt zwaar gewond, maar herstelt geheel. Blijkens de memoires van J. Kramer, raakt ook plaatsvervangend chef geneeskundige dienst Boutkan zwaar gewond. Het blijkt dat fosforbommen zijn gebruikt.

Bron: dossier Sliedrecht in Archief Kring Rode Kruis Zuid Holland. NB niet op plaquette NRK.

12. Pinkenberg te Velp, 25 oktober 1944. Drie mannen die in de weken daarvoor met een vrachtauto en door hen geregelde Rode Kruisarmbanden zieken en bejaarden uit het verlaten Arnhem hebben geëvacueerd, worden gefusilleerd door de Duitsers. Het zijn **Jan Klaver**, gemeenteraadslid en verzetsman, oud hospitaalsoldaat **Charles Mozes** en **Harry Kuypers** die voor vervalste papieren heeft gezorgd. Zij waren op 18 oktober opgepakt en vastgezet.

Bron: <http://velporanje.blogspot.com/>

13. Zoutelande, 28 oktober 1944. Zeeloods **E.P.A. Aspeslagh** is als lid van het Rode Kruis ingeschakeld bij de evacuatie van bewoners van Zoutelande die weg moesten vanwege inundaties om de Duitsers tegen te houden. Hij verdrinkt tijdens de overstroming.

Bron: marine erelijst, onder 'overig personeel'.

14. Venlo, 3 november 1944. Rode Kruishelpster tevens koerierster voor het verzet **H.J.E. (Bertina) Soree**, oud 38 jaar, is per fiets in haar verpleegstersuniform op weg met vlees van het slachthuis naar onderduikers, als zij ter hoogte van de Vleesstraat verzeild raakt in een bombardement en dodelijk getroffen wordt.

Bron: <http://historie.venlo.nl/persoon.asp?odID=54>. Tevens op plaquette NRK. NB: Mogelijk was ze eerder in dienst van het verzet dan van het NRK, maar omdat zij haar uniform droeg is ze ingedeeld bij de groep 'inzetgerelateerd'.

15. Dordrecht, 9 december 1944. Na een lang lijden overlijdt de 21-jarige **Wilhelmus Johannes Cornelisse** aan de gevolgen van verwondingen die hij heeft opgelopen bij de uitoefening van zijn taak als Rode kruishelper. Helaas is van de omstandigheden weinig bekend. Hij lijkt te zijn overleden in Dordrecht en was mogelijk lid van de afdeling Middelburg. Het is onduidelijk wanneer hij gewond is geraakt, mogelijk bij een bombardement op Dordrecht op 24 oktober 1944.

Bron: Archief afdeling Dordrecht van het Nederlandse Rode Kruis, toegang 175, inventarisnummer 110. NB: Niet op plaquette NRK.

16. Venlo, 20 december 1944. De 19-jarige **H.J.A. Frencken**, lid van de Luchtbeschermingsdienst te Venlo, wordt tijdens het vervoer van een gewonde Rus getroffen door een granaatscherf en komt te overlijden.

Bron: <http://historie.venlo.nl/persoon.asp?odID=567>.

17. Tiel, 1 januari 1945. Tijdens een beschieting van de stad Tiel door de geallieerden, is lid van het Bureau Afvoer Burgerbevolking **Theo Genissen**, in tijdelijke dienst van de EHBO colonne, bezig met het vervoeren van een gewonde als hij wordt geraakt door een granaatscherf. Hij overlijdt ter plekke.

Bron: Septer, A.R.W., *Wat deed EHBO? Verslag van de werkzaamheden van de Transportcolonne van de Afdeling Tiel der Nederlandsche Vereeniging E.H.B.O. gedurende de oorlogstijd 1940-1945* (Tiel 1945) p 12,13.

18. Roermond, 5 januari 1945. Rode Kruishelper drs. **W.G.H.C. Stapert** (45 jaar) is onderweg naar de mijn Hückelshoven in Duitsland om kolen te halen voor de bevolking, als hij terecht komt in gevechten en daarbij het leven laat.

Bron: <http://www.oorlogsdodennijmegen.nl/persoon.asp?odID=2839>. NB: Niet op plaquette NRK.

19. Roermond, 19 januari 1945. Rode Kruisvrijwilliger **A.H.Th. (Theo) Stroucken**, 24 jaar oud, is nog achtergebleven in de zwaar geteisterde stad om gewonden te verzorgen en hoewel vrij, krijgt hij een melding van een gewonde. Hij haalt verbandmateriaal bij de huisarts en besluit de kortste, zij het gevaarlijke weg over de Kapellenlaan te nemen. Hij wordt bij een inslag geraakt, vlucht een huis binnen en daar wordt een tweede inslag hem fataal.

Bron: interview radio via site NRK Roermond. Tevens op plaquette NRK.

20. Apeldoorn, 23 januari 1945. De 42-jarige arts **J. (Johan) der Weduwen**, woonachtig te Aalten en aldaar lid van het Rode Kruis, is met een auto op de terugweg van Den Haag, als hij ter hoogte van de Amersfoortscheweg beschoten wordt door een geallieerde jager. Zijn auto raakt in brand en hij overlijdt ter plaatse. Zijn stoffelijk overschot wordt door de Luchtbeschermingsdienst opgehaald en naar het ziekenhuis aan de Sprengerweg gebracht. Hij was naar Den Haag gegaan om zaken te regelen ten behoeve van de medische verzorging van de dwangarbeiders die veel in de omgeving van Aalten te werk waren gesteld.

Bron: <http://www.dwangarbeidersapeldoorn.nl/gebeurtenissen/dr-der-weduwen-verongelukt/>. Tevens op plaquette NRK.

21. Deventer, 6 februari 1945. Tijdens een groot bombardement wordt de Rode Kruispost door een voltreffer geraakt, waarbij Rode Kruishelper **F.J. Ankersmit** die daar aan het hulp verlenen is, om het leven komt.

Bron: afdelingsdossier Deventer, HB NRK. Tevens op plaquette NRK.

22. Zwolle? 14 april 1945. Rode Kruisvrijwilliger **J.H.O. Terweel** komt om het leven door Duits granaatvuur. Hij had zich bij het Rode Kruis ingezet voor transporten van Joden en evacués.

Bron: Historisch Centrum Overijssel, 0652 Collectie Zwolle 1940-1945 bevat herinneringen aan hem, opgeschreven door zijn zoon. Tevens op plaquette NRK.

23. Java, juli 1949. Ergens tussen Blora en Rambang, rijdt in juli 1949 een vrachtwagen van het Rode Kruis op een trekbom. Totaal 18 mensen komen om. Naast acht militairen en zes politieagenten betreft dit vier mensen van het Rode Kruis, te weten de arts **H. van Reigersberg Versluys**, en de verpleegsters **C.G.M. van der Veen**, **G.M.C. Leeftang**, en **G.B. Wechgelaar**.

Bron: *Leidsch Dagblad* 01-08-1949 p. 3.

24. Elisabethstad (Kongo), december 1961. Op 24 december 1961 worden na een zoektocht van 10 dagen, te Elisabethstad te Kongo (thans Lubumbashi) drie leden van het Rode Kruis vermoord aangetroffen naast hun uitgebrande ambulanceauto. Het zijn een Zwitserse afgevaardigde, een Belgische ziekenhuisassistente en de Nederlandse ambulancechauffeur **Sijtse Smeding**.

Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 12-12-1962 p. 9. Vermissing gemeld: *Nieuwe Leidsche Courant* 15-12-1961 p. 12. Vondst stoffelijk overschot: *Nieuwe Leidsche Courant* 27-12-1961 p. 1. *Provinciale Zeeuwse Courant* 27-12-1961 p 1 (uitgebreider, want was Middelburger).

6. MEDISCH PERSONEEL NIET INZETGERELATEERD

Dit betreft gevallen van mensen die zijn omgekomen en wel tot de EHBO, Rode kruis of LBD hoorden, maar op het moment van overlijden niet in functie waren. Reden deze apart te benoemen, is dat er verwarring kan ontstaan over het al dan niet in functie zijn. Hier wordt bij de gevonden gevallen aangegeven waarom ze niet bij het Medisch Personeel zijn opgenomen.

- 1. Leersum, na 23 september 1944.** Jonkvrouw **J.H. Pauw van Wioldrecht** is helpster bij het Rode Kruis Leersum en tevens koerierster voor het verzet. Zij verdwijnt op 23 september 1944 en is laatst gezien in gezelschap van een Duitse soldaat. Haar stoffelijk overschot wordt op 26 november 1946 in het bos bij Leersum gevonden. Het blijkt dat zij is doodgeschoten.
Bron: <http://www.erelijst.nl/jeanne-hermance--pauw-van-wioldrecht-jkvr> en Kaspers, L., *Vechten voor Vrijheid op de Utrechtse Heuvelrug* (via onderstaande link)
http://books.google.nl/books?id=4Y6ooXkrFWUC&pg=PA178&lpg=PA178&dq=Pauw+van+Wieldrecht+Leersum+Jeanne&source=bl&ots=t83-CmwMah&sig=tS3b2fWZGOZoCUcnNGpD2AFxZJU&hl=nl&ei=gCwyTa3SDpGcOrDIybYC&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=3&ved=0CB8Q6AEwAg#v=onepage&q=Pauw%20van%20Wioldrecht%20Leersum%20Jeanne&f=false
- 2. Tiel, 28 september 1944.** Tijdens een beschieting van de Nieuwe Kade, wordt EHBO-lid **J.H. van Lith** door een voltreffer geraakt en overlijdt ter plekke. Hij is op dat moment in dienst van Rederij Van der Schuyt. Bijzonder is dat hij door zijn collega EHBO-ers wordt geborgen.
Bron: Septer, A.R.W., *Wat deed EHBO? Verslag van de werkzaamheden van de Transportcolonne van de Afdeling Tiel der Nederlandsche Vereeniging E.H.B.O. gedurende de oorlogstijd 1940-1945* (Tiel 1945) p 8.
- 3. Venlo, 13 oktober 1944.** Tijdens een hevig bombardement te Venlo op 13 oktober 1944, wordt de Rode Kruis arts **W.J.P.M. van Rooy** dodelijk getroffen door rondvliegend glas. Hij is met zijn gezin bij een ander in huis omdat zijn huis na gijzeling van hem door de Duitsers is bezet. Het is derhalve niet waarschijnlijk dat hij op dat moment in functie is.
Bron: <http://historie.venlo.nl/persoon.asp?odID=165>. Tevens op plaquette NRK.
- 4. Nijmegen, 29 oktober 1944.** Bij het aanbrengen van een vlaggenmast op het gebouw van restaurant Normandie aan het Keizer Karelplein, wordt de nog maar 17-jarige **G.W. (Wim) Mortier**, dodelijk getroffen door een Duitse bom. Hij deed die klus als padvinder, maar was tevens lid van het Rode Kruis in welke hoedanigheid hij had geholpen bij het grote bombardement van 22 februari 1944.
Bron: <http://www.oorlogsdodennijmegen.nl/persoon.asp?odID=1118&info=1>. Tevens op plaquette NRK.
- 5. Echteld, 23 maart 1945.** Tijdens een bombardement van het dorp komt gelouterd EHBO-er **Van Beem** om het leven. Te hulp geschoten EHBO-ers uit Tiel bergen zijn stoffelijk overschot. Hij is één van zes dodelijke slachtoffers. Vermoedelijk was hij gewoon thuis zo blijkt uit een dagboekfragment.
Bron: Septer, A.R.W., *Wat deed EHBO? Verslag van de werkzaamheden van de Transportcolonne van de Afdeling Tiel der Nederlandsche Vereeniging E.H.B.O. gedurende de oorlogstijd 1940-1945* (Tiel 1945) p 23.
Dagboekfragment: http://www.oorlogsslachtoffersgemeenteburen.nl/Maurik_Hr._G._Quint.htm

7. MEDISCH PERSONEEL MISSCHIEN INZET GERELATEERD

- 1. Venlo, 13 april 1943.** In een ziekenhuis in Venlo overlijdt de 21-jarige Rode Kruishelpster **J.M.H. (Fiény) Leijgraaf** aan de gevolgen van letsel dat zij over heeft gehouden aan de crash van een Engelse bommenwerper die geraakt door luchtafweer in de stad neerstort. Zij was op dat moment in de buurt van het postkantoor.
Bron: <http://historie.venlo.nl/persoon.asp?odID=534>, tevens op plaquette NRK.
- 2. Den Haag, 3 maart 1945.** Bij het grote bombardement op de hofstad waarbij meer dan 500 doden vallen, is onder de hen de 65-jarige arts **P.J.Ph. Dietz**, röntgenoloog en (oud?) voorzitter van de afdeling 's Gravenhage. Onduidelijk is of hij op dat moment in functie was.
Bron: correspondentie met Harry Dietz en daarin genoemde kranten. Tevens op plaquette NRK.

8. MILITAIR MEDISCH PERSONEEL

Dit is een lastige categorie omdat personeel soms langere tijd was uitgezonden en ook kan zijn overleden aan een ziekte. Dit is toch gezien als 'omgekomen tijdens het uitoefenen van hun functie'. Voorts is hierbij het probleem dat naast medisch personeel soms andere soldaten werden ingezet voor vervoer van gewonden en soms tijdens het uitoefenen van deze taak omkwamen. Deze zijn niet meegerekend. Het gaat hier om bij de medische dienst ingedeelde personen.

Vooraf in de Nederlandse koloniën en aan boord van schepen zijn diverse oppassers, verplegers en officieren van gezondheid omgekomen. Derhalve is deze lijst nog maar een heel bescheiden begin.

1. **Atjeh, januari 1874.** De officier van Gezondheid **Ermerins** komt tijdens een expeditie naar Atjeh te overlijden aan cholera.
Bron: Javasche Courant, 12^e bulletin van de expeditie, 07-01-1874. Zie hiervoor deze link: http://acehbooks.org/pdf/ACEH_03595.pdf.
2. **Grebbeberg, mei 1940.** Tijdens gevechten met de Duitsers, stuurt een arts hospik **J. te Brunsvelt** naar de leiding om te regelen dat de gewonden worden afgevoerd richting Driebergen. Als hij op zijn motor stapt om terug te rijden, krijgt hij een voltreffer. Officier van Gezondheid Paris is getuige en stelt bij hem de dood vast.
Bron: <http://www.grebbeberg.nl/forum/forum.php?item=8722&group=2&view=all>. Ook: <http://www.grebbeberg.nl/index.php?page=verklaring-van-reserve-officier-van-gezondheid-1e-klas-ch-h-paris>
3. **St Agatha (Maaslinie), 10 mei 1940.** Als de 24-jarige geneeskundig verzorger **J. Bavinck** ziet dat een kazemat vlakbij hem door een voltreffer geraakt wordt, springt hij uit de loopgraaf om hulp te bieden. Hij wordt daarop al snel door Duits vuur getroffen en sneuvelt.
Bron: <http://www.maaslinie-mei1940.nl/index.php?page=bavinck-j>.
4. **Dordrecht, 12 mei 1940.** Bij de gevechten rond Dordrecht sneuvelt gewondenverzorger **J. ter Steege** op 31-jarige leeftijd. Hij was de enige hospik in zijn compagnie. De omstandigheden zijn niet bekend.
Bron: <http://www.zuidfront-holland1940.nl/index.php?page=steege-j-ter>.
5. **Leersum, 14 mei 1940.** Tijdens het helpen van gewonden, sneuvelt **Jan Daniël Camerling Hemholt** uit Den Haag die als reserve Officier van Gezondheid 2^e klas in ingedeeld bij het Depot der Geneeskundige Troepen. Voor zijn daden ontvangt hij postuum de Bonzen Leeuw.
Bron: <http://www.oorlogsmusea.nl/artikel/13129/Graf-Nederlandse-Militair-Leersum.htm>
6. **Westervaarwater, nabij Soerabaja, 21 februari 1942.** Het tot hospitaalschip omgevormde schip "Op ten Noort", werd op 21 februari 1942 door de Japanners vanuit de lucht gebombardeerd. Hierbij kwamen de officier van gezondheid **H. te Velde** en de verpleegster **R. Strik** om het leven. De zwaargewonde analiste **J.M.W. Brassier** overleed de volgende dag.
Bron: <http://www.veteraneninstituut.nl/upload/file/OS.pdf>
7. **Kalidjati, maart 1942.** Bij gevechten tegen de Japanners, komen **drie Javaanse** hospitaalsoldaten om het leven tijdens hun werk in de voorste linies.

Bron: <http://hbo-kennisbank.uvt.nl/cgi/nda/show.cgi?fid=482>. Deze geeft als bron: Deel 34, 556; Nortier e.a., Java, 130; NicJ, VII, 70-71; F.W. Coster, Verslag krijgsverrichtingen N.I., E, 5.

8. **Palembang, 1 april 1942.** In een krijgsgevangenkamp overlijdt OvG **V. Droop** aan verwondingen die hij op 7 maart had opgelopen bij de beschieting door de Japanners van de koopvaarder Poelau Bras waarmee hij met een groep van ca 250 personen onderweg was naar Colombo.
Bron: <http://www.veteraneninstituut.nl/upload/file/OS.pdf>
9. **Tilburg, 20 februari 1943.** De 37-jarige Korporaal J.M.P. van Oudheusden, in oorlogstijd actief als ziekenverpleger, overlijdt aan de gevolgen van een mishandeling die hij jaren daarvoor heeft opgelopen tijdens de gevechten in de meidagen van 1940. Hij onderscheidde zich toen dusdanig in toewijding aan zijn taak dat naar hem een kazerne vernoemd is waar vooral geneeskundige troepen worden opgeleid.
Bron: <http://www.gumpert.nl/herma/gensite/oudheusden/n3850.html>
10. **Hedel, 23 april 1945.** Bij gevechten rondom de brug bij Zaltbommel vallen diverse gewonden die door hospitaalsoldaat **R.E. van de Beek** geholpen worden. Tijdens zijn werk komt hij echter zelf om het leven.
Bron: http://www.prinsesirenebrigade.nl/bas_van_der_rest_en_henk_leusink.htm. Voorts: <http://www.erelijst.nl/reinier-evert-van-de-beek>.
11. **Nabij Semarang, 18-05-1946.** De arts **A. Speelman**, reserve officier van gezondheid 2e klasse, ingedeeld bij het 1e regiment stoottroepen, sneuvelt.
Bron: *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* 90e jrg (juni 1946) 598.
12. **Kedoengpani, 15 februari 1947.** Bij een actie om een gewonde op te halen, stapt één van de leden van de groep op een mijn. Eén van de militairen die de brancard droeg meteen werd gedood, een andere zo zwaar gewond dat hij later is overleden. Bij deze ontploffing raakt ook de 29-jarige reserve-officier van gezondheid de arts Lt Dr. **A. Cornelius** zo zwaar gewond dat hij op 19 februari overlijdt. Overigens raakt ook de meegekomen hospik gewond.
Bron: <http://www.sepatoeroesak.nl/gesneuvelden/cornelissen.htm>.
13. **Banjoebiroe of omgeving, januari 1949.** Tijdens een tocht naar een theeplantage om een peloton dat was afgesloten voedsel te brengen, wordt hospik **Bervoets** in de rug geschoten bij het verbinden van een soldaat van Andjing Nica. Hij overlijdt ter plekke.
Bron: <http://eindespoor.nl/berg/luchtpost/album/index.html>
14. **Nabij Prambanan (Indonesië), 11 april 1949.** Tijdens een aanval op een kampong wordt hospitaalsoldaat **A.J. Krikken**, 24 jaar, getroffen door vijandelijk vuur en blijft zwaar gewond liggen. Na enkele uren kan hij worden afgevoerd, maar onderweg naar het kampement overlijdt hij aan zijn verwondingen.
Bron: <http://home.kabelfoon.nl/~debus19/Stamboom/146.html>. Voorts: <http://www.4meicomite-vroomshoop.nl/m6.htm>.

9. PERSONEEL VAN REDDINGSMAATSCHAPPIJEN

Het gaat hier om personeel van beide reddingmaatschappijen, te weten de Noord- en Zuid Hollandsche Redding Maatschappij en de Zuid Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen (ZHMtRvS), beide opgericht in 1824. Later verwierven beiden het predicaat 'koninklijk'. In 1991 kwam de lang gehoopte fusie tot stand en vormden zij de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). Voorts worden hiertoe ook de reddingsbrigades (vanaf 1908 gevormd) en de in 1917 opgerichte Nederlandsche Bond tot het Redden van Drenkelingen (sinds 1952 Koninklijk, dus KNBRD) gerekend. Van deze laatste organisatie is vooralsnog geen overleden personeel bekend.

1. **Ameland, 20 augustus 1844.** Nabij Nes is de Duitse galjas 'Diana' gestrand. De reddingboot komt ter plaatse en redt twee bemanningsleden. Een opvarende en redder Colmer blijven aan boord als de reddingboot terugkeert naar het strand om de geredden af te zetten. Bij die terugtocht stoot de kiel op een bank en doet een stortzee de boot omslaan. Schipper **Wijbren Douwes de Boer** komt hierbij om het leven evenals de twee geredden van het schip. Bij pogingen hen te redden, raakt **Schelte Scheltema** (onduidelijk of hij lid is van de NZHRM) met zijn paard te water en verdrinkt. Colmer bereikt uitgeput het strand, de vierde schipbreukeling redt het niet. Bron: Blaak, J.A., *Het reddingwezen op Ameland* (Groningen, 1989) 23.
2. **Ameland, 25 augustus 1861.** Tussen de kapen van Hollum en Ballum strandt het Noorse schip 'Dieppe Packet'. De reddingboot vaart uit met een minimaal aantal redders om zoveel mogelijk schipbreukelingen te kunnen opnemen. Pas bij de 7^e maal lukt het om door de branding te komen en gaat de boot op weg naar het schip. Halverwege echter doet een stortzee de boot omslaan. Alle vijf redders verdrinken. Het zijn: **J.E. Visser, P.T. Visser, B.P. Moris, S.D. van der Laag** en **A.H. Visser**. Bron: Blaak, J.A., *Het reddingwezen op Ameland* (Groningen, 1989) 30-35.
3. **Ameland, 3 december 1863.** Tijdens een hevige storm raken zeer veel schepen voor de Nederlandse kust in de problemen. Daaronder is de Noorse brik 'Bröderne'. De reddingboot van Nes redt 10 opvarenden, maar verliest hierbij roeier **Rinze Montes Hiddema**. Bron: Blaak, J.A., *Het reddingwezen op Ameland* (Groningen, 1989) 36.
4. **Terschelling, 23 november 1908.** Tijdens opstekende storm komen de Duitse sleepboot 'Vulcan' en haar sleep, de Italiaanse 'Fernando' in de problemen. Vanuit West Terschelling vaart de roeireddingboot uit. Tijdens de reddingspogingen slaat deze om waardoor de roeiers **Hendrik Former, Teunis Brouwer** en **Steven Knop** in de golven omkomen. Voorts raken twee roeiers licht en een zwaar gewond. Bron: Burg, G. van der, Kalkman, W., *Redden en bergen bij nacht en ontij* (Schoorl, 1990) 19-21.
5. **Noordwijk, 24 november 1919.** Tijdens een hevige storm strandt de Katwijkse zeillogger 'Noordzee'. De roeireddingboot vaart uit en tracht naderbij te komen. Dichtbij het schip breekt de stuurriem en doet een grondzee de reddingboot kapseizen waardoor de voltallige bezetting te water raakt. Redders **Hendrik Vink, Leen Hellenberg** en **Jan Cramer** komen hierbij om het leven. Bron: Vandersmissen, H., Zeeman, S., Brinkman, K., *Redders. 175 jaar Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij* (Rotterdam, 1999) 15. Burg, G. van der, Kalkman, W., *Redden en bergen bij nacht en ontij* (Schoorl, 1990) 44-47.

6. Schiermonnikoog, 9 april 1921. Bij een oefening met de reddingboot, slaat deze om. Een deel van de bemanning weet zich te redden, doch schipper A. Dubblinga en roeier D. Visser overlijden ter plekke. De bezetting wordt gered door de kusttrawler 'Rottum', terwijl ook de Amelander reddingboot was uitgevaren.
Bron: Blaak, J.A., *Het reddingwezen op Ameland* (Groningen, 1989) 101.
7. **Terschelling, 23 oktober 1921.** De motorreddingsboot 'Brandaris I' zet koers naar de Duitse schoener 'Liesbeth' die bij de Eierlandse gronden in moeilijkheden is geraakt. Het is de eerste tocht die **Steven Wiegman** als nieuwe schipper maakt. In zeer zware zee vergaat de reddingboot met man en muis. Naast de schipper komen ook stuurman/matroos **Albert Tot**, machinist **F. Kies** en opstapper **R. Dijkstra** om het leven.
Bron: Vandersmissen, H., Zeeman, S., Brinkman, K., *Redders. 175 jaar Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij* (Rotterdam, 1999) 75. Burg, G. van der, Kalkman, W., *Redden en bergen bij nacht en ontij* (Schoorl, 1990) 90-94.
8. **Hoek van Holland, 25 oktober 1921.** Bij een opstekende zware storm op 22 oktober komt de Franse lichter 'Falaise' bij de Zuiddam in de problemen. De stoomreddingboot 'President van Heel' vaart uit, maar wordt door een golf gegrepen en omver gesmeten. Schipper **J. de Geus**, machinist **Ch.P. Weening**, machinist-stoker **D. Boel**, matroos **B.W. Boxman** en opstappers **W. van de Klooster** en **A. Visser** laten hierbij het leven. Alleen matroos Van der Vlies wordt gered.
Bron: Burg, G. van der, Kalkman, W., *Redden en bergen bij nacht en ontij* (Schoorl, 1990) 77,78.
9. **Hoek van Holland, 16 januari 1929.** Tijdens een poging de opvarenden van het gestrande Letse schip 'Valka' te redden, slaat de reddingboot van de KZHMRS 'Prins der Nederlanden' met de voltallige bemanning om. Allen komen daarbij in de woeste golven om het leven. Het betrof schipper **Van der Klooster**, machinisten **Meyboom** en **Timmers** en de matrozen **Van Asperen**, **De Groot** en **Verwey**.
Bron: Leeuwen, J. van, *Redders van de Zuid* (Bussum, 1977) 15-18.
10. **Stellendam, 18 december 1949.** In slecht weer is het Zweedse schip 'Aslög' in moeilijkheden en de 'Koningin Wilhelmina' van de KZHMRS vaart uit ter assistentie. In de buurt van het schip wordt de reddingboot gegrepen door een grondzee, waarbij schipper **Bas de Blok** en matroos **Herb Grootenboer** overboord slaan en verdrinken.
Bron: Leeuwen, J. van, *Redders van de Zuid* (Bussum, 1977) 63-66.
11. **Hoek van Holland, 18 januari 1952.** Bij windkracht 11 vaart de 'President Jan Lels' van de KZHMRS uit Hoek van Holland om te assisteren bij twee sleepboten die op de Maasvlakte pogen een gestrand schip vlot te trekken. Bij zware krulders slaat schipper **Arie Brinkman** overboord en wordt niet meer gevonden.
Bron: Leeuwen, J. van, *Redders van de Zuid* (Bussum, 1977) 39-44.
12. **Ameland, 23 september 1958.** Tijdens het schoonmaken van de motor van de reddingboot 'H.W. te Rietschoten' te Hollum, raakt **Klaas Bruin** (57) bedwelmd door benzinedampen. Hij wordt bewusteloos in de stuurhut gevonden door schipper Ney. Reanimatie mag niet meer baten.
Bron: *Utrechts Nieuwsblad* 23-09-1958 p 1. Blaak, J.A., *Het reddingwezen op Ameland* (Groningen, 1989) 164.

10. ONDUIDELIJKE OF (TE) INCOMPLETE MELDINGEN

Aanvullingen waar nog te weinig gegevens van zijn voor opname in de lijst. Vaak zijn het ongevallen waarbij niet bekend is of een zwaar gewonde overleden is dan wel dat het later overlijden is toe te schrijven aan de gevolgen van het ongeval.

- Bussum, 28 mei 1942. Een auto die een zieke thuisbrengt, rijdt bij het weggrijden een 3 jarig kind aan dat ernstig gewond raakt en later in het ziekenhuis overlijdt. In de kop staat 'door ziekenauto aangereden', maar in het stuk staat dat het een taxi is. Bron: *Schiedamsche Courant* 02-06-1942 p 1.
- Enschede, 23 mei 1958. Op de weg van Enschede naar de grens, wordt de wagen van de heer Van Loon aangereden. Bij het dragen van een brancard, waarop zijn stoffelijk overschot vervoerd wordt, overlijdt de drager aan een hartverlamming (was dit een ambulancemedewerker?). Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 24-05-1958, p. 1.
- Maastricht, 24 april 1955. Door een klapband raakt een Maastrichtse ambulance bij Zaltbommel in een sloot. De patiënt is dr Crebolder, inspecteur IGZ die er met snijwonden af komt. De begeleidende arts dr Castermans bekommt een schedelbasisfractuur en wordt in kritieke toestand opgenomen (later herstelt hij), chauffeur (Stevens) schouderletsel. Als enkele weken later dr Crebolder overlijdt, vermoedt men een relatie met de aanrijding. Dit wordt onderzocht, conclusie niet te vinden. Bron: *De Waarheid* 25-04-1955 en *Limburgs Dagblad* 24-05-1955.
- Ad van Bekhoven wist van een incident in Helmond (volgens mij overleden tegenpartij).
- Piet Hoving wist van een incident met de babyulance van Nijmegen in waarschijnlijk 1977.
- Piet Hoving wist van een incident in Limburg waarbij een ambulance uit een file breekt om in te halen en frontaal op 3 tegenliggers knalt, waarbij een dode zou zijn gevallen. Dit moet ergens in de jaren 70 gebeurd zijn.
- Op 13 mei 1996 wordt een zwaar mishandelde man binnengebracht in het Beatrixziekenhuis te Gorinchem. Hij is tegen zijn hoofd geschopt en bewusteloos. Tijdens zijn opname valt hij van een brancard (waarschijnlijk van de SEH) en komt weer op zijn hoofd terecht. De volgende dag wil hij per se naar huis, die middag wordt hij thuis dood aangetroffen. De inspectie onderzocht of dit kwam door de val van de brancard, maar stelde vast dat het primair van de schoppen gekomen is. Patholoog meent wel dat de val van de brancard dodelijk was.
Bron: *Kompas Aktief* 15-10-1996 p 9 (over de rechtszaak). Ook in andere kranten over deze zaak. Men zegt daarin dat de brancard in het ziekenhuis 75 cm hoog was.

Onbekende incidenten van de overige lijsten

- 1. Onduidelijke plaats, datum onbekend, meidagen 1940?.** Vanaf internet alleen een opmerking uit een zoekresultaat, verwijzing klopte niet, nog na te kijken: "Dan volgt bericht dat de Sergeant-majoor hospik door een kogel recht in het hart is gesneuveld. Het begint inmiddels avond te worden en het gevecht is nog ..."
Bron: www.devloot.net/viewtopic.php?f=5&t=488 -
- 2. Rusland, 1942.** Onder de ca 160 in maart uitgezonden vrijwilligers van de Nederlandsche Ambulance voor het Oostfront (eind 1941 kwamen de eersten aan), zullen er vast de nodige zijn omgekomen. In mei 1942 volgen nog eens 20 verpleegsters.

11. OVERIGE VERTRAGENDE OF FATALE PROBLEMEN

Bedoeld zijn hier situaties waar ambulancepersoneel of een ambulance een rol speelt en waarin één of meer mensen om het leven zijn gekomen. Er is hierbij onderscheid gemaakt in een drietal categorieën:

- Ambulancepersoneel: hierbij betreft het overleden ambulancepersoneel waarbij er geen directe relatie is met hun in functie zijn, maar die wel binnen de sector indruk hebben gemaakt, of die, als men de omstandigheden niet goed weet, ten onrechte tot omgekomen ambulancepersoneel in diensttijd zouden kunnen worden gerekend.
- Patiënten: incidenten waarbij de ambulance om wat voor reden dan ook vertraging heeft opgelopen bij het aanrijden of dat er technische problemen waren en waarbij een patiënt overleden is. Uiteraard is dit arbitrair en zullen lang niet alle meldingen in het nieuws komen.

Nadrukkelijk zij hier gesteld dat in de lijst geen overledenen zijn opgenomen die het gevolg zijn van fouten (of vermeende fouten) in de behandeling door het ambulancepersoneel, bijvoorbeeld door verkeerde toediening van medicijnen, door het nalaten of niet juist toepassen van medische en verpleegkundige handelingen. Hoewel hier enkele aperte voorbeelden van zijn, worden ze niet in de lijst opgenomen.

- Derden: incidenten waar indirect een ambulance bij betrokken is, bijvoorbeeld dodelijke aanrijdingen doordat één van de weggebruikers stopt of door rood rijdt om een ambulance door te laten en dan slachtoffer wordt van een ongeval.

Ambulancepersoneel

- ??-??-197? **Den Helder**. Hoofdverpleger **De Bruin** maakt tijdens zijn piketdienst een proefritje in de nieuwe auto van zijn zoon. Tijdens deze rit verongelukt de auto en daarbij overlijdt verpleger De Bruin. Het toeval wil dat er in deze tijd bij zijn vrouw een ongevalsmelding binnenkomt, maar zij wacht dus vergeefs op haar man. Aanvankelijk was mij meegedeeld dat De Bruin overleden was tijdens een uitruk naar een ongeval op de Afsluitdijk.
Bronnen: gesprek met Carel van Buuren, oud VCHV-bestuurder, 2008, aangevuld met mededelingen van Frits Westerkamp en Theo Papo in mei 2010.
- 10-04-2005 **Geleen**. De 52-jarige ambulanceverpleegkundige **Pieter Claessen**, waarnemend hoofd van de post te Geleen, wordt onverwacht neergestoken door zijn buurman, de 37-jarige W.H. die bekend staat als verslaafde.
Bron: In memoriam Pieter Claessen. In: *Vakblad Beroepsvereniging Ambulancezorg* 2° jrg. nr. 2 (juni 2005) 6.
- ??-12-2005 **Purmerend**. Ambulancechauffeur **Desmond Claassens** van de post Purmerend van VZA, pleegt zelfmoord. Later geeft zijn echtgenote aan dat op zijn werk ontmoete agressie hieraan zou hebben bijgedragen. Een concrete aanleiding is niet bekend, anderen twijfelen aan dit verband.
Bron: artikel NRC 17-02-2012 naar aanleiding van de première van de film 'Doodslag'.

Patiënten

- 05-07-1922 **Halfweg**. Een fietser wordt op de Haarlemmerweg nabij Halfweg aangereden door een auto en raakt ernstig gewond. Hij wordt naar een arts in Halfweg gebracht en daar belt men om een ambulance van de GGD Amsterdam. Het duurt echter twee uur eer deze ter plaatse komt, omdat er gesteggel is over inzet buiten de gemeentegrens. Onderweg is de man in de ambulance overleden.
Bron: *Vlissingse Courant* 07-07-1922 p 3.

- 22-08-1962 **Haarlem.** Jongetje van 9 krijgt vlakbij het Elizabeth Gasthuis een ernstig ongeluk, maar de portier weigert een arts te laten komen en belt een ambulance. Die is er snel en brengt de jongen door naar het WG. Hij overlijdt later aan hersenletsel. Later veel ophef over deze zaak in de kranten.
Bron: Zeeuwsch Dagblad 24-08-1962 p 1.
- 12-05-1963 **Amsterdam.** Het personeel van een ambulance van de GG&GD krijgt ruzie met de politie om vervoer van een persoon. De broeders willen naar het ziekenhuis omdat ze niet weten of de persoon overleden is, de politie wil alles laten zoals het is. Het loopt zelfs uit op een handgemeen waarbij een agent de broek scheurt. Uiteindelijk stelt een arts de dood vast en wordt het stoffelijk overschot alsnog vervoerd.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 13-05-1963 p. 9.
- 27-10-1964 **Rotterdam.** De Botlekbrug gaat net open als er een ambulance met een ernstig gewonde aankomt waarvoor al overal doorgang en politiebegeleiding geregeld was. Toch worden eerst de nodige schepen doorgelaten vóór de brugwachter de brug weer neerlaat. Vertraging 10 minuten. Woede bij ambulancedienst, helemaal daar de persoon later overlijdt.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 27-10-1964, p. 9.
- 05-11-1964 **Den Haag.** Een lange goederentrein van de VAM rijdt in spitstijd over een spoor midden door de stad en zorgt voor oponthoud. In de file een ambulance met een 68-jarige man die na een aanrijding door een motor met hoofdletsel per door de politie begeleide ambulance onderweg is naar het ziekenhuis. Drie minuten staan ze stil voor de trein. De patiënt is later in het ziekenhuis overleden.
Bron: *Nieuwsblad van het Noorden* 06-11-1964 p 2.
- 22-06-1968 **Doetinchem.** Tijdens de kermis te Silvolde wordt de 19-jarige G. van den Kemp onwel in een kermisattractie. Het duurt een uur eer de ambulance komt omdat deze alleen mag uitrukken na aanvraag door een arts of de politie en niet als een particulier belt. De jongen overlijdt kort na aankomst in het ziekenhuis.
Bron: *Provinciale Zeeuwse Courant* 27-06-1968 p 11.
- 10-04-1970 **Noordzee.** De sinds een val van hoogte bewusteloze visser H. van Beelen, wordt per helikopter vanaf het hospitaalkerkschip 'De Hoop' gehesen. Tijdens deze manoeuvre breekt een lijn waardoor hij vanaf de brancard in zee valt en niet meer wordt gevonden.
Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 11-04-1970 p. 1 en 3.
- ??-11-1982 **Hilversum.** Meldkamer stuurt geen ambulance naar een hartpatiënte omdat die zich buiten haar gebied zou bevinden. De patiënte overlijdt.
Bron: *Leidsche Courant*, 17-11-1982 p. 9.
- 22-01-1986 **Tilburg.** Door een fout in het stratenboekje, arriveert een ambulance 15 minuten te laat. Later overlijdt de patiënt in het ziekenhuis.
Bron: *Leidsch Dagblad* 22-01-1986 p. 5.
- 27-03-1988 **Spijkenisse.** Een ambulance van Spijkenisse wordt naar de tennisbaan geroepen voor een reanimatie. De patiënt wordt gereanimeerd, maar de

ambulance kan vervolgens door een technisch probleem niet starten. Ondanks voortdurende reanimatie en het opstarten van een ambulance uit Rotterdam, komt de patiënt te overlijden.

Bron: *Leidsch Dagblad* 28-03-1988 p. 1.

20-11-1989 **Leiden.** Ambulance van de EHD is onderweg naar een onwille vrouw die op een bushalte in elkaar is gezakt. De wagen komt in botsing met een personenauto. Bij deze aanrijding raakt niemand gewond. Later blijkt dat de patiënte is overleden (volgens artsen heeft de late komst van de ambulance daar geen invloed op gehad).

Bron: *Leidsch Dagblad* 21-11-1989 p. 13.

26-03-1991 **Utrecht.** Ambulance vast in automarkt en kan te reanimeren patiënt niet bereiken. Dit was een Pool die met balletje/balletje f. 4000,- had verloren. Politie greep in om de ambulance ruim baan te geven.

Bron: *Leidsch Dagblad* 27-03-1991 p. 3.

30-03-2004 **Gran Canaria.** Een touringcar met 33 Nederlanders en 3 Spanjaarden raakt in slecht weer nabij Las Palmas van de weg. Er vallen 28 gewonden. Een traumahelikopter die twee zwaar gewonde Nederlandse vrouwen naar het ziekenhuis brengt, raakt een hoogspanningskabel en crasht. Beide patiënten alsmede de piloot en de twee medische hulpverleners van de helikopter komen hierbij om het leven.

Bron: site NBDC.

02-05-2008 **Amsterdam.** Een toerist die in een hotel aan de Martelaarsgracht onwel geworden is en gereanimeerd wordt, moet met de brandweer worden afgehesen. Halverwege schiet de ladder in zijn vergrendeling waardoor het bakje met brancard halverwege blijft hangen. De patiënt overlijdt en kan met moeite in een andere bak aan een tweede ladder worden overgetild.

Bron: collega's die erbij waren.

??-03-2008 **Alphen-Chaam.** Een Tilburgse ambulance arriveert na 22 minuten (volgens familie 45 minuten) doordat de bemanning in het navigatiesysteem de straat Boschoven te Baarle Nassau heeft ingevoerd in plaats van Boshoven in Alphen. Na aanvankelijk bij melding aanspreekbaar te zijn, wordt de patiënt reanimatiebehoefstig en heeft het niet gered. Ook zou de ambulance het juiste huis tweemaal gepasseerd zijn.

Bron: internet.

13-08-2009 **Putten.** Doordat een straat niet goed in het navigatiesysteem verwerkt is (de naam is kort daarvoor gewijzigd), kunnen zowel ambulance als politie een adres in de wijk Bijsteren niet goed vinden, waardoor de ambulance later arriveert. Ondanks gestarte reanimatie, overlijdt de patiënt.

Bron: *Reformatorisch Dagblad* 14-08-2009 op internet.

Derden

Van deze categorie zijn nog geen voorbeelden bekend.

12. ONGEVALLLEN MET ZWAAR GEWONDEN, MOGELIJK LATER OVERLEDEN

Meldingen van ernstig gewonden bij aanrijdingen met betrokkenheid van een ambulance, van wie niet duidelijk is of die wellicht later in het ziekenhuis zijn overleden.

- Op 28 augustus 1914 botst een Rode Kruisauto in de Wilhelminastraat te Breda op een huis nadat de chauffeur de macht over het stuur is kwijt geraakt. Chauffeur Kerstens en administrateur St. worden in zorgelijke conditie naar het Diaconessenhuis gebracht. Bron: *Amersfoortsch Dagblad* 29-08-1914 p 3 en 11.
- Op 28 augustus 1941 moet in de Stationsstraat te Amersfoort een vrachtwagen van de Gebroeders Van der Meer uitwijken voor een ziekenwagen en rijdt daardoor een 10-jarig jongetje aan dat op de fiets zit. Het jongetje raakt ernstig gewond, men vreest voor zijn leven. Bron: *Schiedamsche Courant* 28-08-1941 p 3.
- Op 8 september 1966 is ambulancechauffeur P.V. uit Sappemeer onderweg met een zwaar gewonde wielrijder als hij achter het stuur een hartaanval krijgt. De ambulance belandt in een tuin en hij wordt eruit geslingerd. Men krijgt de ambulance aan de praat en een politiemann brengt beide ernstig gewonde slachtoffers naar een ziekenhuis. Bron: *Nieuwe Leidsche Courant* 09-09-1966 p. 9.
- Op 6 mei 1957 rijdt een militaire ziekenauto in volle vaart tegen een boom op de Elspeterweg in het buurtschap Staverden bij Nunspeet. De 20-jarige P.W. Truchel uit Goor wordt met een schedelbasisfractuur ernstig gewond afgevoerd naar het militair ziekenhuis Oog in Al te Utrecht. De bijrijder komt er genadiger af. Bron: *Dagblad voor Amersfoort* 07-05-1957 p 7.
- Op 30 september 1962 veroorzaakt een chauffeur van de ambulance van het St Jansziekenhuis te Weert maar liefst 5 botsingen waarbij totaal 4 gewonden vallen. Hij rijdt eerst een auto aan, daarna een bromfietser die licht gewond raakt, dan op de stoep een kind van 11 (Corrie H.) die in zorgwekkende toestand naar het ziekenhuis gaat en een 21-jarige fietser die er ook ernstig aan toe is. Een tevens op de fiets gezeten dame komt er met lichte verwondingen af, maar belandt wel in het ziekenhuis. Bron: *Limburgs Dagblad* 01-10-1962 p 2. In latere kranten geen berichten gevonden waaruit blijkt dat één van de gewonden is overleden.
- Op 20 april 1975 remt op de Utrechtseweg bij Oudewater een vrachtwagen voor een passerende ziekenauto, een motorrijder schuift onder vrachtwagen en wordt ernstig gewond naar Gouda gebracht. Bron: *De IJsselbode* (24-04-1975) p 2.

Thijs Gras, versie 22 maart 2012.

BIJLAGE 1: Herdenkingsplaquette Nederlandse Rode Kruis 1940-1945

In het Rode Kruisgebouw te Den Haag hangt een marmeren plaquette met daarop de namen van 31 leden van het Rode Kruis die in de periode 1940-1945 zijn 'gefallen in dienst van het Roode Kruis'. Er staat ook een foto van in: Verspyck, G.M., *Het Nederlandsche Roode Kruis* (1867-1967), Nijkerk 1967 tussen p 146 en 147. Bij de namen staat alleen de afdeling waar de persoon toe behoorde. Helaas is onduidelijk wanneer of onder welke omstandigheden genoemde personen zijn omgekomen. Enkele namen staan in dit overzicht onder 'medisch personeel' (cursief weergegeven). Niet alle mensen zijn omgekomen in dienst van het Rode Kruis (grijs gemarkeerd). De namen met een * zijn de 10 mensen die te Werkendam op 11 mei 1940 sneuvelden toen hun schip op een mijn liep. Van sommigen zijn nog geen gegevens achterhaald (geel gemarkeerd). Het betreft de volgende namen:

- *G. Aartsen, Baarn
- F.J. Ankersmit, Deventer
- *A.J. Bex, Maastricht
- A.A.J. Boer, Nijmegen
- F. Braat, Vlissingen
- *J. Bruinzeel, IJmuiden-Velzen
- P.J.Ph. Dietz, arts, 's Gravenhage
- B. van Dorst, Helmond
- *M.K. de Graaf, Haarlem.
- *J. Groeneveld, IJmuiden-Velzen.
- Mej. H.E.F. Grote, 's Gravenhage
- *A. Hamel, 's Gravenhage
- C.J. Huyzer, 's Gravenhage
- O. van de Kamp, Arnhem-Otterloo
- Mej. J.M.H. Leijgraaf, Venlo
- G.W. Mortier, Nijmegen
- Th.J.A. van der Putte, Doesburg
- *J. Romijn, Leidschendam
- W.J.P.M. van Rooy, arts, Venlo
- *J. Sint, Zaandam
- A.M. Smits, 's Hertogenbosch
- A. Snijders, Overschie
- Mej. H.J.E. Soree, Venlo
- Mej. H.G.F. Stapper, Apeldoorn
- A.H.Th. Stroucken, Roermond
- *M. Tak, Eindhoven
- J.H.O. Terweel, Zwolle
- *H.W. de Vries Danil, Leidschendam
- Mevr. M.H. Vrins-Otten, 's Gravenhage
- Dr. J. der Weduwen, Aalten

Op de plaquette ontbreken de volgende vijf overleden personen van wie gemeld is dat ze in dienst waren van het Rode Kruis:

- Aspeslagh (28-10-1944)
- Cornelisse (09-12-1944).
- Jongsma (14-10-1944)
- Schaafsma (12-10-1944)
- Stapert (05-01-1945)

BIJLAGE 2. Herdenkingsplaquette GG&GD Amsterdam 1940-1945

In het gebouw van de GGD Amsterdam bevindt zich een herdenkingsplaquette met 15 namen van personeelsleden die slachtoffer werden 'van het Duitse schrikbewind'. Dit betreft op één na Joodse personeelsleden die vanwege hun Joods zijn werden ontslagen en later gedeporteerd. Hieronder zijn twee ambulancebroeders. Een derde verpleger (Okker) werkte als oproepkracht bij de GG&GD en is, omdat hij Joods was, ontslagen en daags voor zijn deportatie overleden. Hij had er dus eigenlijk ook op moeten staan. Hier de gegevens van de drie ambulancemensen:

- Meijer Bierman, geboren op 28 februari 1889, gestorven in Sobibor op 23 juli 1943.
- Herman Dupont, geboren te Amsterdam op 31 augustus 1910, gestorven op een onbekende plaats op 31 maart 1944.
- Arnold Okker, geboren te Amsterdam, gestorven in Amsterdam op 22 januari 1943.